

■ БУХГАЛТЕРІЯ: ■ ■ БЮДЖЕТ ■

№ 20 (456)

травень 2023 року

**ПЕРЕМОГА
ЗА НАМИ!
ВСЕ БУДЕ
УКРАЇНА!**

Код передплатника для консультацій у травні 2023 року – 1956

СТРІЧКА НОВИН

Постанова № 391: спільне роз'яснення Мінреінтеграції, Мінекономіки та НАДС 3

(лист Мінреінтеграції, Мінекономіки та НАДС від 19.05.2023 р. № 22/5-4923-23; № 4707-05/23037-03; № 167-р/з)

ДОКУМЕНТИ ТА КОМЕНТАРИ

Нормативно-правові акти

Публічні закупівлі

Людмила Линник

Особливості закупівель під час воєнного стану: нова редакція — нові правила 6

(коментар до постанови КМУ від 12.05.2023 р. № 471)

СТАТТІ

Заклади культури

Олена Лозова

Готівково-касові правила для музею. Частина 2

У першій частині матеріалу (див. газету «Бухгалтерія: бюджет», № 14/2023, с. 25) ми розглянули особливості приймання готівки музеями, ведення ними квиткового господарства, застосування POS-терміналів, а також правила встановлення ліміту каси та строків здавання готівки в банк. На черзі — розмова про рух готівки від початку отримання коштів до їх передачі в банк. Які документи оформлювати? Де зберігати кошти і які вимоги до місця їх зберігання? Який порядок та періодичність інвентаризації каси? Відповіді на ці та інші готівково-касові запитання — перед вами.

Основне про оприбуткування..... 15

Ведення касової книги..... 15

Оформлення касових ордерів..... 16

Вимоги до каси..... 17

Інвентаризація каси..... 18

Місьцеве самоврядування

Людмила Линник, Сергій Дорошенко

Переведення на рівнозначну посаду в ОМС: розглядаємо нюанси воєнного часу

Порядок переведення посадових осіб органів місцевого самоврядування на інші посади в цьому ж органі (або в інший орган) завжди ви-

кликав питання. З початком воєнного стану та відміною конкурсного відбору ця тема стала ще більш актуальною. Тому в даній статті розглянемо її детальніше.

Посади в ОМС..... 19

Посадові особи, прийняті без конкурсу в період воєнного стану..... 20

Посадові особи, прийняті за конкурсом до 20.05.2022 р..... 21

(лист НАДС від 03.09.2018 р. № 6417/13-18)

ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК

Заклади освіти

Ольга Малишева

Збереження кваліфікаційної категорії при суміщенні (сумісництві) педагогічних посад 24

Учитель географії має вищу кваліфікаційну категорію (остання атестація проведена у 2021 році). Також він працює як педагог-організатор на 0,5 ставки з 2009 року. Тобто працівник повинен був атестуватися на посаді педагога-організатора ще у 2011 році (у рік проведення атестації за основною посадою). Але працівник у травні 2022 року звільнився, а у вересні 2022 року його знову призначили на посаду педагога-організатора.

Відрядження

Алла Головка

Після закінчення закордонного відрядження працівник не повертається, а залишається — бере відпустку: нюанси відшкодування витрат 25

Працівника направлено у відрядження за кордон із 30.05.2023 р. по 02.06.2023 р., а 3 і 4 червня — вихідні дні. Втім, працівник не хоче повертатися з відрядження до місця роботи, а хоче залишитися в місці відрядження (за кордоном), тому з 05.06.2023 р. йому надається щорічна основна відпустка тривалістю 14 календарних днів. Чи можна тоді працівнику відшкодувати витрати на проживання за ніч в готелі за 02.06.2023 р.? Коли треба подати Звіт про використання коштів, виданих на відрядження або підзвіт, якщо кошти на відрядження в гривнях перераховуються на платіжну зарплатну картку працівника?

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Перелік матеріалів, опублікованих у газеті «Бухгалтерія: бюджет» у I кварталі 2023 року 28

Головний редактор
Вітківська О. М.

Засновник і видавець газети
ТОВ «Видавнича група «АС»

Редакція:
а/с 110, м. Київ, 03186
тел.: +38 (067) 574-60-03

Електронна пошта:
bb@ibuhgalter.net
сайт: www.ibuhgalter.net

Електронна версія:
www.ibuhgalter.net

Відділ передплати:
тел. 0 800 300 395

Рестраційне свідоцтво:
КВ №20040-9840Р від 01.07.2013 р.

Передплатний індекс:
українська мова 68905

Ціна договірна

Періодичність виходу: 4 рази на місяць

© ТОВ «Видавнича група «АС»

Повне або часткове відтворення авторських матеріалів, розмічених у газеті «Бухгалтерія: бюджет», допускається тільки з письмового дозволу ТОВ «Видавнича група «АС»

ПОСТАНОВА № 391: СПІЛЬНЕ РОЗ'ЯСНЕННЯ МІНРЕІНТЕГРАЦІЇ, МІНЕКОНОМІКИ ТА НАДС

Як відомо, постановою КМУ «Деякі питання оплати праці працівників державних органів та органів місцевого самоврядування під час воєнного стану» від 25.04.2023 р. № 391 (далі — *постанова № 391*) **підвищено оклади працівникам держорганів, які здійснюють повноваження на території активних (можливих) бойових дій.**

У газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 17/2023, с. 6 ми зробили детальний аналіз цього документа.

І наразі, коли з'явився спільний лист Мінреінтеграції, Мінекономіки та НАДС від 19.05.2023 р. № 22/5-4923-23; № 4707-05/23037-03; № 167-р/з (див. с. 4), можемо констатувати, що все зрозуміли та прокоментували правильно. Зупинимося на головному.

1. Держоргани. У цьому питанні спільний лист не дуже і допоміг. Адже відомства обмежилися загальними фразами, які вони і раніше писали, відповідаючи на запитання, хто ж такі «держоргани». Тому тут зазначимо, як і в газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 17/2023, с. 6: однозначно можна стверджувати, що *постанова № 391* поширюється на центральні органи виконавчої влади (їх тероргани) та на місцеві держадміністрації. Щодо інших органів пропонуємо звертатися до НАДС.

2. Працівники. У газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 17/2023, с. 6 ми підкреслювали, що дія *постанови № 391* поширюється на **всі категорії працівників у держорганах:** керівництво (керівник та його заступники); держслужбовці; працівники, які виконують функції з обслуговування; працівники патронатних служб; робітники. **Наразі це підтверджено в спільному листі.**

А в **органах місцевого самоврядування**, яким **рекомендовано** застосовувати *постанову № 391*, це посадові особи, службовці та робітники. Як ви можете побачити, у спільному листі щодо працівників, які мають право на підвищення окладів, не зазначено таку категорію, як **робітники**. Але *постанова № 391* таких обмежень не містить, у ній сказано — «**працівникам**», а це всі категорії працівників. Звісно, враховуючи рекомендаційний характер *постанови № 391*, ОМС може визначити самостійно перелік працівників, яким встановлюється підвищення окладів, але все ж такі повинна бути якась справедливість.

Рішення про застосування *постанови № 391* ухвалюється **відповідною радою**. Враховуючи обставини воєнного стану, зібратися рада може не скоро, але коли

вона буде ухвалювати рішення, то може визначити дату застосування підвищення окладів:

- це може бути дата набрання чинності *постановою № 391* (тобто оклади підвищуються заднім числом);
- дата ухвалення рішення чи інша визначена рішенням ради дата.

3. Обмеження. Підпунктом 4 п. 1 *постанови № 391* встановлено, що **інші виплати за роботу з особливими умовами праці, визначені актами КМУ, працівникам не встановлюються.**

У газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 17/2023, с. 6 ми підкреслювали, що йдеться про окремі виплати, встановлені окремими актами КМУ **саме за роботу з особливими умовами праці**. Наприклад, це:

- доплата працівникам на період карантину, які внаслідок виконання своїх обов'язків мають безпосередній контакт з населенням, встановлена *постановою КМУ від 29.04.2020 р. № 375*;
- надбавка для працівників установ, закладів, організацій, які фінансуються з бюджету і розміщені в населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення, встановлена *постановою КМУ від 09.09.2018 р. № 708*.

Наразі це підтверджено в спільному листі.

А от якщо працівнику встановлено стимулюючі виплати, визначені оплатним документом, тобто виплати, які **залежать від результатів роботи конкретного працівника** (а не від умов праці), то на них дія *п.п. 4 п. 1 постанови № 391* **не поширюється.**

4. Дистанційна робота. У газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 17/2023, с. 6 ми підкреслювали: право на підвищення окладів мають працівники, **які безпосередньо здійснюють свої повноваження на території активних (можливих) бойових дій**, як це визначено *п. 1 постанови № 391*. Отже, якщо працівники працюють **дистанційно (вдома), але все одно їх робоче місце розташоване на території можливих чи активних бойових дій**, то такі працівники **мають право на підвищення посадового окладу. Наразі це підтверджено в спільному листі.**

А от якщо орган розташований на території активних (можливих) бойових дій, але працівник здійснює свої повноваження **дистанційно і його робоче місце розташоване вже не на такій території**, то він **не має права на підвищення окладу.**

ПЕРЕДПЛАТНИКА для консультацій
У ТРАВНІ 2023 РОКУ

1956

Запитання, на яке прямо не надано відповідь у спільному листі, стосується **відряджень**, а саме: коли робоче місце працівника розташоване на території активних (можливих) бойових дій, а відправляють його в службове відрядження **в місцевість, де таких дій немає**. Як оплачувати такий період — орієнтуєтесь на звичайний оклад працівника чи підвищений? У газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 17/2023, с. 6 ми підкресливали: враховуючи, що під-

вищення окладів передбачено працівникам, які **безпосередньо здійснюють свої повноваження** на території активних (можливих) бойових дій, то вважаємо, що при визначенні денного заробітку для порівняння його із середнім слід застосовувати **звичайний посадовий оклад**. Виходячи з духу спільного листа (див. останнє питання), так вважають і відомства. Але ми ще чекаємо відповідь на це запитання.

ДОКУМЕНТ ДО КОНСУЛЬТАЦІЇ

МІНІСТЕРСТВО З ПИТАНЬ РЕІНТЕГРАЦІЇ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Щодо оплати праці працівників державних органів та органів місцевого самоврядування, які безпосередньо здійснюють свої повноваження на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії під час воєнного стану

Лист від 19.05.2023 р. № 22/5-4923-23; № 4707-05/23037-03; № 167-п/з

Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, Міністерство економіки України та Національне агентство України з питань державної служби у зв'язку з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 року № 391 «Деякі питання оплати праці працівників державних органів та органів місцевого самоврядування під час воєнного стану» (далі — Постанова), повідомляють.

Щодо поширення дії та набуття чинності Постанови

У цьому роз'ясненні під територіями, на яких ведуться (велися) бойові дії, слід розуміти території, визначені абзацом третім пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 року № 1364 «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією».

Відповідно до статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» державний орган — це орган державної влади, в тому числі колегіальний державний орган, інший суб'єкт публічного права, незалежно від наявності статусу юридичної особи, якому згідно із законодавством надані повноваження здійснювати від імені держави владні управлінські функції, юрисдикція якого поширюється на всю територію України або на окрему адміністративно-територіальну одиницю.

Державні органи можуть бути класифіковані за різними критеріями. Залежно від способу прийняття рішень, територіальних меж діяльності тощо розрізняють такі види органів держави:

1) за способом прийняття рішень:

- одноособові — рішення приймаються керівником особисто, який несе за нього персональну відповідальність;
- колегіальні — рішення приймаються після обговорен-

ня шляхом голосування (простою чи кваліфікованою більшістю голосів);

2) за територіальними межами діяльності:

центральні — рішення яких поширюються на всю територію та населення держави;

місцеві — рішення яких поширюються на певну адміністративно-територіальну одиницю;

3) за змістом, напрямом діяльності:

законодавчі органи — мають представницький характер та правотворчі функції;

виконавчі органи — здійснюють виконавчо-розпорядчі функції;

судові органи — мають незалежний характер, підкоряються лише закону і здійснюють функції правосуддя тощо.

Відповідно до чинного законодавства у державних органах можуть бути такі категорії посад: керівництво (керівник та його заступники), державні службовці, працівники апарату (працівники, які виконують функції з обслуговування, робітники) тощо.

Пунктом 3 Постанови **рекомендовано** органам місцевого самоврядування застосувати положення пункту 1 Постанови.

Отже, органи місцевого самоврядування, працівники яких безпосередньо здійснюють свої повноваження на територіях, **на яких ведуться (велися) бойові дії (як посадові особи, так і службовці)** органів місцевого самоврядування), з огляду на наявність коштів, можуть **прийняти рішення про застосування положень Постанови**.

Згідно з пунктом 4 Постанови вона набирає чинності з дня її опублікування і застосовується **до припинення чи скасування воєнного стану в Україні**.

Постанову опубліковано **28 квітня 2023 року**.

Отже, **саме з цієї дати** працівники мають право на підвищення окладів. Підстави для встановлення підвищення з початку введення воєнного стану **відсутні**.

Щодо механізму встановлення коефіцієнтів з урахуванням фактично відпрацьованого часу

Посадові оклади, визначені за посадами згідно із законодавством, встановлюються у штатних розписах з урахуванням коефіцієнтів, передбачених абзацами другим та третім підпункту 1 пункту 1 Постанови.

У штатних розписах додається примітка до посадових окладів посад працівників, що здійснюють свої повноваження безпосередньо на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії та робоче місце яких зазначено у відповідному переліку працівників, затвердженому керівником державного органу (керівником державної служби). Така примітка відповідно до підпункту 2 пункту 1 Постанови містить інформацію про те, що підвищення розмірів посадових окладів з урахуванням коефіцієнтів, передбачених підпунктом 1 пункту 1 Постанови, здійснюється з урахуванням фактично відпрацьованого часу протягом місяця.

З метою нарахування заробітної плати відповідно до фактично відпрацьованого часу протягом місяця на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, застосовується посадовий оклад з відповідним коефіцієнтом, про що керівник державного органу (керівник державної служби) видає відповідний наказ.

Щодо встановлення інших виплат за роботу з особливими умовами праці

Відповідно до підпункту 4 пункту 1 Постанови працівникам, що працюють на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, припиняються інші виплати за роботу з особливими умовами праці, визначені актами Кабінету Міністрів України.

Такі виплати передбачені постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2018 року № 708 «Про особливості оплати праці працівників, які беруть участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції, працівників, які залучаються до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки та оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, а також працівників державних і комунальних установ, закладів, організацій, які фінансуються з бюджету

і розміщені в населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення».

Щодо визначення переліку працівників, які здійснюють свої повноваження безпосередньо на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії

Відповідно до підпункту 3 пункту 1 Постанови керівник державного органу (керівник державної служби) визначає розташування робочого місця працівника шляхом затвердження відповідного переліку працівників, які здійснюють свої повноваження безпосередньо на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії.

Під час воєнного стану працівники можуть виконувати завдання у штатному режимі або за межами робочого приміщення, адміністративної будівлі (дистанційно). Порядок і підстави дистанційної роботи передбачено законодавством про працю та законодавством з питань державної служби.

Відповідно до абзаців другого та третього підпункту 1 пункту 1 Постанови коефіцієнти встановлюються за ознакою території, на якій працівники здійснюють свої повноваження, а не за ознакою формату роботи.

Таким чином, до відповідного переліку, затвердженого керівником, включаються працівники, які **безпосередньо виконують свої повноваження на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії**, у штатному режимі або за межами робочого приміщення, адміністративної будівлі (дистанційно) на такій території.

*Заступник Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України —
Уповноважений з питань внутрішньо переміщених осіб
Олексій БОРОДАЙ*

*Заступник Міністра економіки України
Тетяна БЕРЕЖНА*

*Заступник Голови Національного агентства України з питань державної служби
Андрій ЗАБОЛОТНИЙ*

Б

Публічні закупівлі

**ОСОБЛИВОСТІ ЗАКУПІВЕЛЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ:
НОВА РЕДАКЦІЯ — НОВІ ПРАВИЛА**Людмила Линник,
юрист газети «Бухгалтерія: бюджет»**(коментар до постанови КМУ «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178 і від 21 березня 2023 р. № 253 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 12.05.2023 р. № 471)**

1
Особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджені постановою КМУ від 12.10.2022 р. № 1178.

2
Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII.

3
Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.

4
Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV.

5
Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV.

За півроку застосування *Особливості* № 1178¹ зазнали чимало змін. Щоразу їх підлаштовували під реалії воєнного часу. Чергова редакція з поверненням аукціонів мала б запрацювати з 03.07.2023 р., та КМУ вирішив, що час для цього настав раніше і зміни потрібно вносити комплексно. Так, побачила світ *постанова*, що коментується. Вона набрала чинності **19.05.2023 р.** І нею не просто внесено зміни до *Особливостей* № 1178, а **викладено їх у новій редакції**. А ті зміни, що мали би набрати чинності з липня 2023 року, **скасовано**.

Значимо, що загалом нічого кардинально нового порівняно з першою редакцією *Особливостей* чи *Законом* № 922² замовники не побачать. Далі — про все детальніше.

Закупівлі до 19.05.2023 р. Як відомо, за приписами *ст. 58 Конституції*³ закони та інші нормативно-правові акти **не мають зворотної дії в часі**. Якщо цивільні відносини виникли раніше і регулювалися актом цивільного законодавства, який втратив чинність, новий акт цивільного законодавства застосовується до прав та обов'язків, **що виникли з моменту набрання ним чинності** (ч. 3 *ст. 5 ЦКУ*⁴).

Надання зворотної дії в часі нормативно-правовим актам може бути передбачено шляхом прямої вказівки про це в законі або в іншому нормативно-правовому акті. Про це, зокрема, йдеться в *рішенні КСУ від 09.02.1999 р. № 1-рп/99. Постанова*, що коментується, вказівки щодо іншого строку застосування, аніж дата введення в дію, **не передбачає**.

Тож, за загальним правилом, **закупівлі, оголошені до 19.05.2023 р., мають завершуватись за старими правилами**.

Крім того, ч. 1 *ст. 629 ЦКУ* встановлено, що договір є обов'язковим для виконання сторонами. Зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом (ч. 1 *ст. 651 ЦКУ*).

При цьому відповідно до *ст. 180 ГКУ*⁵ договір вважається укладеним, якщо між сторонами в передбачених законом порядку та формі досягнуто згоди щодо усіх його **істотних умов**. Істотними є умови, визнані такими за законом чи необхідні для договорів даного виду, а також умови, щодо яких на вимогу однієї із сторін повинна бути досягнута згода. Під час укладення господарського договору сторони **зобов'язані в будь-якому разі** погодити предмет, ціну та **строк** дії договору. Строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору (ч. 1 *ст. 631 ЦКУ*, ч. 7 *ст. 180 ГКУ*). Тож **договори, укладені до 19.05.2023 р., також виконуються за старими правилами**.

Зміни до постанови № 1178 Нагадаємо, що **для всіх категорій закупівель п. 2 постанови від 12.10.2022 р. № 1178 встановлено заборону здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг у резидентів РФ/РБ** чи створених ними юросіб. Наразі цю норму **знов уточнено**.

Так, відповідно до оновленого *абз. 2 п. 2 постанови від 12.10.2022 р. № 1178* замовникам **забороняється здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг:**

- у громадян РФ/РБ (крім тих, що проживають на території України на законних підставах);
- в юросіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства РФ/РБ;
- в юросіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку в статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є РФ/РБ, їх громадянин (крім тих, що проживають на території України на законних підставах), **або** юросіб, утворених та зареєстрованих від-

⁶
Закон України «Про громадянство України» від 18.01.2001 р. № 2235-III.

⁷
Постанова КМУ «Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану» від 28.02.2022 р. № 169.

⁸
Порядок визначення предмета закупівлі, затверджений наказом Мініекономіки від 15.04.2020 р. № 708.

⁹
Порядок формування та використання електронного каталогу, затверджений постановою КМУ від 14.09.2020 р. № 822.

повідно до законодавства РФ/РБ, **крім випадків, коли активи в установленому законодавством порядку передані в управління Національному агентству з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.**

Відповідна підстава є обов'язковою для **відхилення пропозицій учасників у відкритих торгах** (далі — ВТ) (п. 44 *Особливостей* № 1178) та **для відмови від участі в закупівлі** (оновлений п. 47 *Особливостей* № 1178).

 ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Підтвердження відповідних відомостей можливе з використанням інформації з ЄДР, а також шляхом надання документів, передбачених відповідно до *Закону про громадянство* ⁶.

Також замовникам, як і раніше, забороняється здійснювати публічні закупівлі товарів походженням з РФ/РБ, **за винятком товарів, необхідних для ремонту та обслуговування товарів, придбаних** до набрання чинності постановою від 12.10.2022 р. № 1178. Ця норма, як і вимога оприлюднити звіти про укладені договори без використання електронної системи закупівель (далі — ЕСЗ), самі договори та додатки до них, укладені за постановою № 169 ⁷, залишились у п. 2 постанови № 1178 без змін.

Закупівлі після 19.05.2023 р. Одрядзу зазначимо, що пороги закупівель **залишають-**

ся без змін. Відповідно до п. 10 *Особливостей* № 1178 замовники, у тому числі централізовані закупівельні організації (далі — ЦЗО), здійснюють закупівлі:

- **товарів і послуг** (крім послуг з поточного ремонту, предмет закупівлі яких визначається відповідно до п. 3 розд. II *Порядку* № 708 ⁸), вартість яких становить або перевищує **100 тис. грн**,
- **послуг з поточного ремонту**, вартість яких становить або перевищує **200 тис. грн**,
- **робіт**, вартість яких становить або перевищує **1,5 млн грн**, **шляхом застосування ВТ** у порядку, визначеному цими *Особливостями*, та/або шляхом використання е-каталогу для закупівлі товару відповідно до *Порядку* № 822 ⁹, **з урахуванням положень, визначених** *Особливостями*. Таким чином, основними процедурами і надалі лишаються **ВТ та е-каталог**.

 ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Переговорної процедури в період воєнного стану **не передбачено**: виняток — прямих договір. Про це вчергове нагадує Мініекономіки в *листі* від 17.05.2023 р. № 3323-04/22523-06 (див. с. 12).

Щодо закупівель, здійснених шляхом застосування ВТ або е-каталогу, необхідно оприлюднювати такі документи — див. у таблиці.

Документи, які необхідно оприлюднювати під час здійснення закупівель шляхом застосування ВТ або е-каталогу

Документ	Доповнення
Річний план	Детальніше про планування розповімо трохи нижче
Договір про закупівлю та всі додатки до нього відповідно до п. 10 <i>Особливостей</i> № 1178	У разі, коли оприлюднення в ЕСЗ інформації про місцезнаходження замовника та/або місцезнаходження постачальника (виконавця робіт, надавача послуг), та/або місце поставки товарів, виконання робіт чи надання послуг (оприлюднення якої передбачено Законом та/або цими особливостями) несе загрозу безпеці замовника та/або постачальника, така інформація в договорі про закупівлю, який оприлюднюється в ЕСЗ, може зазначатися як назва населеного пункту місцезнаходження замовника та/або місцезнаходження постачальника (виконавця робіт, надавача послуг), та/або назва населеного пункту, в який здійснюється доставка товару (в якому виконуються роботи чи надаються послуги)
Звіт про результати проведення закупівлі	Під час закупівлі з використанням ЕСЗ Звіт оприлюднюється відповідно до вимог <i>Закону</i> № 922 з урахуванням цих особливостей (крім закупівель із застосуванням е-каталогу)
Повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю та зміни до договору про закупівлю	У випадках, передбачених п. 19 <i>Особливостей</i> № 1178, оприлюднюється відповідно до вимог <i>Закону</i> № 922 з урахуванням цих <i>Особливостей</i>
Звіт про виконання договору	Умовою оприлюднення Звіту є виконання сторонами договору про закупівлю , укладеного відповідно до п. 10 <i>Особливостей</i> № 1178, або закінчення строку дії такого договору про закупівлю за умови його виконання сторонами, або його розірвання . Строки визначені п. 12 ч. 1 ст. 10 <i>Закону</i> № 922 — тобто протягом 20 робочих днів з дня настання відповідної події

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Під час оприлюднення в ЕСЗ звіту про виконання договору інформація, передбачена п. 13 ч. 1 ст. 42 Закону № 922 (країна походження товару щодо кожної номенклатурної позиції предмета закупівлі — у разі закупівлі товару), **замовником не зазначається**.

У Звіті про виконання договору про закупівлю, укладеного з використанням е-каталогу, замість інформації, визначеної п. 1 ч. 1 ст. 42 Закону № 922 (унікальний номер оголошення), **зазначається унікальний номер закупівлі**, здійсненої з використанням е-каталогу, присвоєний ЕСЗ.

У разі, коли оприлюднення в ЕСЗ інформації про місцезнаходження замовника та/або місцезнаходження постачальника (виконавця робіт, надавача послуг), та/або місце поставки товарів, виконання робіт чи надання послуг (оприлюднення якої передбачено Законом та/або Особливостями № 1178) **несе загрозу безпеці замовника та/або постачальника**, така інформація у звіті може зазначатися **як назва населеного пункту** місцезнаходження замовника та/або місцезнаходження постачальника (виконавця робіт, надавача послуг), та/або назва населеного пункту, в який здійснюється доставка товару (в якому виконуються роботи чи надаються послуги).

Під час здійснення публічної закупівлі відповідно до Особливостей № 1178 замовники застосовують положення:

- ст. 25 Закону № 922 (забезпечення тендерної пропозиції) з урахуванням положень п. 47 Особливостей № 1178;
- ст. 27 Закону № 922 (забезпечення виконання договору) з урахуванням положень п. 21 цих Особливостей.

Рамкові угоди укладаються відповідно до умов, визначених Законом № 922 (п. 8 Особливостей № 1178).

Також відповідно до абз. 2 п. 3 Особливостей № 1178 на умовах, визначених саме Законом, застосовуються положення ч. 5, 6, 8 і 9 ст. 3 Закону № 922.

Закупівлі за кошти міжнародних організацій Новацією цієї редакції Особливостей № 1178 стало уточнення щодо закупівель за кошти кредитів (позик, грантів), що надані відповідно до міжнародних договорів України Міжнародним банком реконструкції та розвитку, Міжнародною фінансовою корпорацією, Багатостороннім агентством з гарантування інвестицій, Міжнародною асоціацією розвитку, Європейським

банком реконструкції та розвитку, Європейським інвестиційним банком, Північним інвестиційним банком, а також іншими міжнародними валютно-кредитними організаціями. Такі закупівлі можуть здійснюватися відповідно до Особливостей № 1178, з урахуванням додаткових вимог і умов, схвалених відповідною організацією, зокрема у спеціальному процедурному посібнику щодо відповідного кредиту (позики, гранту), наданого згідно з міжнародним договором.

Локалізація Під час здійснення публічних закупівель відповідно до Особливостей № 1178 замовники враховують положення п. 6¹ розд. X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 922, **тобто вимоги щодо ступеня локалізації виробництва**.

ВИНЯТКИ. Винятки складають:

- здійснення закупівлі товару, **включеного до Переліку № 224**¹⁰. Адже, незважаючи на те, що ВООЗ скасувала статус COVID-19-пандемії, але в Україні карантин ще триває до 30.06.2023 р.;
- здійснення замовником закупівлі товару **для потреб ЗСУ**, інших військових формувань, правоохоронних органів на їх запит з подальшою передачею таких товарів на облік запитувача.

Планування Відповідно до п. 14 Особливостей № 1178 закупівля здійснюється замовником на підставі наявної потреби або в разі планової потреби наступного року (планових потреб наступних періодів). Запланована закупівля незалежно від її вартості (тобто від 1 коп.) включається до річного плану закупівель замовника відповідно до ст. 4 Закону № 922.

Предмет закупівлі визначається замовником відповідно до вимог Закону № 922 та Порядку № 708.

Якщо в замовника виникла **додаткова потреба** (яку замовник не міг передбачити на момент здійснення закупівлі за тотожним предметом закупівлі) у здійсненні закупівлі за предметом закупівлі, закупівля за яким ним вже була здійснена в поточному році, очікувана вартість такого предмета закупівлі **не додається до очікуваної вартості тотожного предмета закупівлі** (тотожних предметів закупівель), закупівля яких була здійснена. Замовник обирає вид закупівлі такого предмета закупівлі **з урахуванням вартісних меж**, визначених цими Особливостями (п. 15 Особливостей № 1178).

Також чинною залишається норма п. 15 Особливостей № 1178, де за рішенням

10

Перелік товарів (у тому числі лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання), необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, операції з ввезення яких на митну територію України та/або операції з постачання яких на митній території України звільняються від обкладення податком на додану вартість та які звільняються від сплати ввізного мита, затверджені постановою КМУ від 20.03.2020 р. № 224.

замовника його відокремлений підрозділ може здійснювати закупівлю самостійно для задоволення потреб такого підрозділу (детальніше див. у газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 47–48/2022, с. 30 та № 6/2023, с. 29).

Винятки Винятки (тобто закупівлі понад 100 тис. грн для товарів і послуг, 200 тис. грн — для поточного ремонту та 1,5 млн грн для робіт без застосування ВТ і е-каталогу), як і раніше, визначено в пп. 9 та 13 *Особливостей* № 1178.

Для закупівель, що здійснюються за винятками, обов'язковому оприлюдненню підлягають:

1) Річний план;

2) **Звіт про договір** про закупівлю, укладений без використання ЕСЗ, за умови, що вартість закупівлі становить або перевищує 50 тис. грн відповідно до п. 3⁸ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 922, не пізніше ніж через 10 робочих днів з дня укладення такого договору.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! У разі укладення договору про закупівлю відповідно до *підпунктів 5–11, 14 п. 13 Особливостей* № 1178 замовник разом із **Звітом** про договір про закупівлю, укладений без використання ЕСЗ, **оприлюднює** в ЕСЗ **договір про закупівлю та всі додатки до нього**, а також **зазначає підстави** для здійснення закупівлі відповідно до цього пункту. При цьому оприлюднення **обґрунтування** застосування замовником такої підстави більше не вимагається.

У разі, коли оприлюднення в ЕСЗ інформації про місцезнаходження сторін чи місце виконання договору несе загрозу безпеці замовника та/або постачальника, така інформація в договорі може зазначатися як назва населеного пункту місцезнаходження сторони/ін та/або назва населеного пункту виконання договору.

ДО ВІДОМА. **Звіт про виконання договору** про закупівлю, укладений відповідно до п. 9 та 13 *Особливостей* № 1178, замовником в ЕСЗ **не оприлюднюється**.

Допорогові закупівлі Під час здійснення так званих допорогових закупівель, тобто закупівель:

- **товарів і послуг** (крім послуг з поточного ремонту), вартість яких є меншою ніж 100 тис. грн,
- **послуг з поточного ремонту**, вартість яких є меншою ніж 200 тис. грн,

- **робіт**, вартість яких є меншою ніж 1,5 млн грн,

замовники, як і раніше, можуть використовувати ЕСЗ відповідно до умов, визначених адміністратором ЕСЗ, у тому числі е-каталог для закупівлі товарів.

У разі ж здійснення таких закупівель **без використання ЕСЗ замовник обов'язково:**

- дотримується принципів здійснення публічних закупівель, визначених *Законом* № 922;
- **вносить інформацію про таку закупівлю до річного плану;**
- оприлюднює **відповідно до п. 38 розд. X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 922** в ЕСЗ **звіт** про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель. Тобто щодо договорів понад 50 тис. грн — також **не пізніше ніж через 10 робочих днів з дня укладення такого договору.**

У разі здійснення закупівлі, вартість якої є меншою, ніж 50 тис. грн, без використання ЕСЗ замовник **не оприлюднює** в ЕСЗ **звіт про договір** про закупівлю, укладений без використання ЕСЗ (оновлений п. 11 *Особливостей* № 1178).

Таким чином, щодо закупівель до 50 тис. грн в ЕСЗ оприлюднюється тільки річний план.

Е-каталог Е-каталог може використовуватись замовниками для закупівлі товарів вартістю і до 100 тис. грн, і понад 100 тис. грн.

Втім для придбання товарів вартістю **понад 100 тис. грн встановлено обов'язок застосувати запит ціни пропозицій** (далі — ЗЦП).

У разі, коли закупівля із застосуванням е-каталогу не відбулася або профіль товару містить тільки одну пропозицію постачальника, замовник здійснює закупівлю шляхом застосування ВТ або ЗЦП.

У разі, коли переможець відбору, який повідомив про намір укласти договір, відмовляється від укладення договору про закупівлю, замовник може укласти договір про закупівлю з наступним постачальником, ціна пропозиції якого є економічно вигідною, шляхом формування замовлення в е-каталозі. Відмовою від укладення договору про закупівлю вважається подання переможцем відбору письмового повідомлення про відмову від підписання договору про закупівлю або не підписання переможцем відбору договору про закупівлю у встановлений замовником строк.

У разі укладення договору про закупівлю шляхом замовлення в е-каталозі технічні,

якісні, кількісні та інші характеристики, що визначалися замовником у ЗЦП, а також ціна постачальника, наведена в ЗЦП, не повинні відзнятися від умов відповідного ЗЦП.

За результатами укладення договору про закупівлю відповідно до замовлення в е-каталозі замовник публікує Звіт про договір про закупівлю, укладений без використання ЕЗС разом з обґрунтуванням укладення такого договору та документа (документів), що підтверджує відмову від укладення договору про закупівлю.

Відкриті торги Процедура ВТ, звісно, — основна цікавинка цих змін, зважаючи на **повернення трираундових аукціонів**. Далі коротенько зупинимось на кожному з її етапів.

✓ **Етап 1. Оголошення.** Відповідно до *п. 24 Особливостей № 1178* замовник самостійно та безоплатно через авторизований електронний майданчик оприлюднює в ЕЗС оголошення про проведення ВТ та тендерну документацію (далі — ТД) **не пізніше ніж за 7 днів** до кінцевого строку подання тендерних пропозицій (далі — ТП).

 ДО ВІДОМА. Положення ч. 3 ст. 10 Закону № 922 щодо оприлюднення англійською мовою до відкритих торгів, оголошених замовником згідно з *Особливостями № 1178*, **не застосовується**.

Оголошення повинно містити інформацію, визначену ч. 2 ст. 21 Закону № 922. У разі, коли оприлюднення в ЕЗС інформації про місце поставки (оприлюднення якої передбачено *Законом № 922*) несе загрозу безпеці замовника, така інформація може зазначатися як найменування населеного пункту, в який здійснюється доставка товару (в якому виконуються роботи чи надаються послуги) (*п. 27 Особливостей № 1178*).

ТД формується замовником відповідно до вимог ст. 22 Закону № 922 з урахуванням вимог *Особливостей № 1178*.

Замовник у ТД обов'язково зазначає інформацію про прийняття чи неприйняття до розгляду ТП, ціна якої є вищою, ніж очікувана вартість предмета закупівлі, визначена замовником в оголошенні про проведення ВТ. У такому разі він повинен зазначити й про прийнятний відсоток перевищення ціни ТП над очікуваною вартістю предмета закупівлі, визначеної в оголошенні.

Якщо замовник не зазначив про прийняття до розгляду ТП, ціна якої є вищою, ніж очікувана вартість предмета закупівлі, та/або не зазначив прийнятний відсоток перевищення, або відсоток перевищення є більшим, ніж за-

значений замовником у ТД, то замовник відхиляє таку тендерну пропозицію відповідно до *абз. 4 п.п. 2 п. 44 Особливостей № 1178*.

Також відповідно до *п. 28 Особливостей № 1178* у ТД зазначаються:

- **один або кілька кваліфікаційних критеріїв** відповідно до ст. 16 Закону № 922 з урахуванням положень цих *Особливостей та інформація про спосіб підтвердження* відповідності учасників процедури закупівлі установленим критеріям і вимогам згідно із законодавством;

 ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! У разі проведення ВТ для закупівлі твердого палива, бензину, дизельного пального, природного газу, газу скрапленого для автомобільного транспорту, газу скрапленого для комунально-побутового споживання та промислових цілей, електричної енергії положення *п. 1* (наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій) і *п. 2* (наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід) ч. 2 ст. 16 Закону № 922 замовником не застосовуються. І замовники не можуть установлювати вимоги до предмета закупівлі, що не передбачені відповідним нацстандартом (за наявності нацстандарту для відповідного предмета закупівлі) (*п. 29 Особливостей № 1178*). Під час здійснення закупівлі **товарів** замовник може не застосовувати до учасників процедури закупівлі кваліфікаційні критерії, визначені ст. 16 Закону № 922. У разі закупівлі **послуг або робіт** замовник вимагає від учасників процедури закупівлі подання ними документально підтвердженої інформації про їх відповідність кваліфікаційному критерію (кваліфікаційним критеріям) відповідно до ст. 16 Закону № 922.

- підстави **для відмови в участі у відкритих торгах**, встановлені *п. 47 Особливостей № 1178*, та інформація про спосіб підтвердження відсутності підстав для відхилення.

Замовник не вимагає документального підтвердження інформації про відсутність підстав для відхилення ТП учасника процедури закупівлі та/або переможця в разі, коли така інформація є публічною, що оприлюднена у формі відкритих даних та/або міститься у відкритих публічних електронних реєстрах,

доступ до яких є вільним, та/або може бути отримана ЕСЗ шляхом обміну інформацією з іншими державними системами та реєстрами.

✓ **Етап 2. Тендерні пропозиції.** Під час проведення торгів ТП мають право подавати всі заінтересовані особи відповідно до порядку, визначеного ст. 26 Закону № 922, крім положень ч. 1, 4, 6 та 7 цієї статті.

ТП подається в електронній формі через ЕСЗ шляхом заповнення електронних форм з окремими полями, у яких зазначається інформація про ціну, інші критерії оцінки (у разі їх встановлення замовником), інформація від учасника процедури закупівлі про його відповідність кваліфікаційним (кваліфікаційному) критеріям (у разі їх (його) встановлення, наявність/відсутність підстав, установлених у п. 47 Особливостей № 1178 і в ТД, та шляхом завантаження необхідних документів, що вимагаються замовником у ТД.

ТП залишаються дійсними протягом зазначеного в ТД строку, який у разі необхідності може бути продовжений.

Строк для подання ТП не може бути менше, ніж 7 днів з дня оприлюднення оголошення про проведення ВТ в ЕСЗ.

✓ **Етап 3. Аукціон.** Для проведення ВТ із застосуванням електронного аукціону повинно бути подано не менше **двох** ТП. Електронний аукціон проводиться ЕСЗ відповідно до ст. 30 Закону № 922.

Аукціон має 3 етапи (раунди). Раунд триває 2 хвилини, за які учасник може знизити свою пропозицію. Мінімальний крок пониження пропозиції учасника між раундами встановлює замовник під час створення закупівлі. Він може коливатися в межах 0,5–3 % від очікуваної вартості закупівлі.

Учасник знижує ціну пропозиції не менше, ніж на крок аукціону відносно своєї попередньої ставки. Він може знижувати ціну пропозиції (у момент понижувального аукціону) або залишати її без змін. Якщо ж учасник не змінює свою початкову ставку, він усе одно вважається учасником торгів.

Після завершення 3-го раунду відбувається оголошення результатів, де відкривається інформація про назви учасників аукціону. Також відкривається інформація про початкові ставки і те, які ціни пропозицій надавали учасники в кожному з раундів.

⚠ **ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!** За обґрунтованим рішенням замовника відкриті торги можуть бути проведені без застосування електронного аукціону (п. 37 Особливостей № 1178).

Таке рішення має бути обґрунтованим. Однак підстави для його ухвалення в постанові, що коментується, та, відповідно, в новій редакції Особливостей № 1178 не визначені. Не зупинилось на цьому питанні і Мінекономіки у листі від 17.05.2023 р. № 3323-04/22523-06 (див. с. 12), присвяченому останнім змінам. Тож кожен замовник залежно від ситуації (з безпекою, енергією, інтернетом) та на власний ризик ухвалює відповідне рішення. І в разі його ухвалення до оголошення про проведення ВТ не включає інформацію про розмір мінімального кроку пониження ціни під час електронного аукціону, а також зазначається про проведення ВТ без застосування електронного аукціону.

✓ **Етап 4. Розгляд ТП.** Дата і час розкриття ТП, дата і час проведення електронного аукціону визначаються ЕСЗ автоматично в день оприлюднення замовником оголошення про проведення ВТ в ЕСЗ.

Розкриття ТП відбувається відповідно до ст. 28 Закону № 922 (крім абз. 3 ч. 1 та абз. 2 ч. 2). Розгляд та оцінка ТП відбуваються відповідно до ст. 29 Закону № 922 (крім ч. 2, 12 та 16, абз. 2 і 3 ч. 15) з урахуванням положень п. 43 Особливостей № 1178.

Замовник **обов'язково відхиляє** ТП відповідно до п. 44 Особливостей № 1178 і **може відхилити** ТП відповідно до п. 45 Особливостей № 1178 із зазначенням аргументації в ЕСЗ у кожному з випадків.

Замовник також ухвалює рішення про відмову учаснику процедури закупівлі в участі у ВТ та зобов'язаний відхилити ТП учасника процедури закупівлі у випадках, передбачених п. 47 Особливостей № 1178.

✓ **Етап 5. Рішення про намір.** Рішення про намір укласти договір про закупівлю ухвалюється замовником відповідно до ст. 33 Закону № 922 та п. 49 Особливостей № 1178.

Повідомлення про намір укласти договір автоматично формується ЕСЗ протягом **1 дня** з дати оприлюднення замовником рішення про визначення переможця процедури закупівлі в ЕСЗ.

Договір про закупівлю з урахуванням дотримання строків для оскарження за вимогами п. 49 Особливостей № 1178 договір про закупівлю укладається **не раніше ніж через 5 днів** з дати оприлюднення в ЕСЗ повідомлення про намір укласти договір **та не пізніше ніж через 15 днів** з дати ухвалення рішення про намір укласти договір відповідно до вимог ТД та ТП переможця процедури закупівлі.

Відповідно до п. 17 Особливостей № 1178 договір за результатами закупівель, проведе-

них відповідно до пп. 10 та 13 *Особливостей № 1178*, укладається за ЦКУ і ГКУ з урахуванням положень ст. 41 *Закону № 922* (крім ч. 2–5, 7–9) та цих *Особливостей*.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Забороняється укладання договорів про закупівлю, що передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг **до/без** проведення ВТ/використання е-каталогу, крім випадків, передбачених *Особливостями № 1178*. Тобто встановити, що умови договору застосовуються до відносин між сторонами, які виникли до його укладення, згідно з ч. 3 ст. 631 ЦКУ сторони не можуть. Крім певних винятків (детальніше див. у газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 12/2023, с. 21).

Умови договору про закупівлю не повинні відрізнятися від змісту ТП за результатами електронного аукціону переможця процедури закупівлі, крім випадків, визначених п. 18 *Особливостей № 1178*. Підстави для зміни істотних умов договору передбачені п. 19 *Особливостей № 1178*. У разі внесення змін до істотних умов договору замовник обов'язково оприлюднює повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю відповідно до вимог *Закону № 922* та п. 20 *Особливостей № 1178*.

Умови нікчемності договору про закупівлю, як і раніше, визначені п. 21 *Особливостей № 1178*.

Відміна торгів Замовник відміняє ВТ, у тому числі частково (за лотом) з підстав, передбачених п. 50 *Особливостей № 1178*. У разі відміни ВТ замовник протягом **1 р. дн.** з дати ухвалення відповідного рішення зазначає в ЕСЗ підстави ухвалення такого рішення.

ЕСЗ автоматично відміняє ВТ у випадках, передбачених п. 51 *Особливостей № 1178*, та протягом **1 р. дн.** з дати настання цих підстав оприлюднює інформація про відміну ВТ.

Інформація про відміну ВТ автоматично надсилається всім учасникам процедури закупівлі ЕСЗ у день її оприлюднення.

Оскарження Незначних змін зазнав і порядок оскарження ВТ. Відповідно до п. 67 *Особливостей № 1178* після оприлюднення в ЕСЗ скарги система автоматично зупиняє початок електронного аукціону (якщо ВТ проводяться із застосуванням аукціону)/не розкриває інформацію, зазначену в ТП, у тому числі інформацію про ціну/приведену ціну ТП (якщо ВТ проводяться без застосування аукціону) та не оприлюднює рішення замовника про відміну ВТ, договір про закупівлю і звіт про результати проведення закупівлі з використанням електронної системи закупівель.

Замовнику забороняється вчиняти будь-які дії та ухвалювати будь-які рішення щодо процедури закупівлі, у тому числі ухвалювати рішення про відміну ВТ, укладення договору про закупівлю, крім дій, спрямованих на усунення порушень, зазначених у скарзі.

Укладення договору про закупівлю під час оскарження забороняється.

Розгляд скарги зупиняє перебіг строків, установлених ч. 10 ст. 29 *Закону № 922* і абз. 4 п. 49 *Особливостей № 1178*.

Після ухвалення органом оскарження за результатами розгляду скарги рішення про відмову в задоволенні скарги, рішення про припинення розгляду скарги або рішення про залишення скарги без розгляду ЕСЗ автоматично розкриває всю інформацію (крім інформації, визначеної п. 40 *Особливостей № 1178*), зазначену в ТП, у тому числі інформацію про ціну/приведену ціну ТП, якщо відкриті торги проводяться без застосування електронного аукціону.

Моніторинг Відповідно до оновленого п. 23 *Особливостей № 1178* Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи здійснюють моніторинг процедур закупівель, **а також закупівель, за якими в ЕСЗ оприлюднюється звіт про договір про закупівлю, укладений без застосування електронної системи закупівель**, у порядку, встановленому ст. 8 *Закону № 922*.

Таким чином, моніторитись **будуть всі закупівлі від 50 тис. грн.**

ДОКУМЕНТ, ЩО КОМЕНТУЄТЬСЯ

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Щодо внесення змін до особливостей здійснення публічних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування

Лист від 17.05.2023 р. № 3323-04/22523-06

Міністерство економіки України як Уповноважений орган, основними функціями якого є надання узагальнених відповідей рекомендаційного характеру щодо застосування

законодавства у сфері закупівель та інформування громадськості про політику та правила здійснення публічних закупівель, повідомляє.

Постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 р. № 1178 (далі — постанова № 1178) затверджено особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон), на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування (далі — Особливості), які встановлюють порядок та умови здійснення замовниками публічних закупівель товарів, робіт і послуг в період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування.

Щодо змін, внесених до Особливостей

Інформуємо, що постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2022 р. № 471 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178 і від 21 березня 2023 р. № 253 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (далі — постанова № 471), яка має на меті забезпечити проведення ефективних публічних закупівель із застосуванням електронної системи закупівель в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні та набирає чинності через три дні з дня її опублікування, внесено низку змін до Особливостей.

Так, постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 р. № 1495 «Про внесення змін до особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України "Про публічні закупівлі"», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» (далі — постанова № 1495) були внесені до Особливостей зміни, які передбачали, що відкриті торги тимчасово (до 03.07.2023 р.) проводяться без застосування електронного аукціону.

При цьому постановою № 471 затверджено нову редакцію Особливостей та визнано такими, що втратили чинність, постанову № 1495 і постанову Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2023 р. № 157 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178».

З огляду на викладене, з дня набрання чинності вищевказаних змін, для проведення відкритих торгів із застосуванням електронного аукціону повинно бути подано не менше двох тендерних пропозицій. Електронний аукціон проводиться електронною системою закупівель відповідно до статті 30 Закону.

Водночас звертаємо увагу, що за обґрунтованим рішенням замовника відкриті торги можуть бути проведені без застосування електронного аукціону.

Щодо заборони на здійснення замовниками публічних закупівель у визначених Особливостями суб'єктів

Постановою № 471 абзац другий пункту 2 постанови № 1178 затверджено в новій редакції, згідно з яким замовникам забороняється здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг у громадян Російської Федерації/Республіки Білорусь (крім тих, що проживають на території України на законних підставах); юридичних осіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства Російської Федерації/Республіки Білорусь; юридичних осіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства України, кінцевим

бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку в статутному капіталі 10 і більше відсотків (далі — активи), якої є Російська Федерація/Республіка Білорусь, громадянин Російської Федерації/Республіки Білорусь (крім тих, що проживають на території України на законних підставах), або юридичних осіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства Російської Федерації/Республіки Білорусь, крім випадків коли активи в установленому законодавством порядку передані в управління Національному агентству з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Таким чином, зазначені зміни передбачають виняток для випадків, коли активи в установленому законодавством порядку передані в управління Національному агентству з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Щодо здійснення закупівель за кошти кредитів, позик, грантів з урахуванням додаткових вимог

Відповідно до внесених змін згідно пункту 3 Особливостей закупівля товарів (робіт, послуг) за кошти кредитів (позик, грантів), що надані відповідно до міжнародних договорів України Міжнародним банком реконструкції та розвитку, Міжнародною фінансовою корпорацією, Багатостороннім агентством з гарантування інвестицій, Міжнародною асоціацією розвитку, Європейським банком реконструкції та розвитку, Європейським інвестиційним банком, Північним інвестиційним банком, а також іншими міжнародними валютно-кредитними організаціями, що здійснюється згідно з правилами і процедурами, встановленими цими організаціями, якими передбачається можливість застосування законодавства України у сфері публічних закупівель, може здійснюватися відповідно до цих особливостей з урахуванням додаткових вимог і умов, схвалених відповідною організацією, зокрема у спеціальному процедурному посібнику щодо відповідного кредиту (позики, гранту), наданого згідно з міжнародним договором.

Таким чином, у разі застосування законодавства України у сфері публічних закупівель при здійсненні закупівель за кошти кредитів (позик, грантів), що надані відповідно до міжнародних договорів України, такі закупівлі можуть враховувати додаткові вимоги і умови, схвалені відповідною організацією, зокрема у спеціальному процедурному посібнику щодо відповідного кредиту (позики, гранту), наданого згідно з міжнародним договором.

Щодо моніторингу закупівель

Відповідно до внесених змін, згідно з пунктом 23 Особливостей, Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи здійснюють моніторинг процедур закупівель, а також закупівель, за якими в електронній системі закупівель оприлюднюється звіт про договір про закупівлю, укладений без застосування електронної системи закупівель, у порядку, встановленому статтею 8 Закону. Дані автоматичних індикаторів ризиків застосовуються з урахуванням цих особливостей.

Щодо переговорної процедури закупівлі

З 19.10.2022 р. на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення

або скасування замовники, що зобов'язані здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону, проводять закупівлі відповідно до Закону з урахуванням Особливостей.

Таким чином, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, у разі якщо замовником у розумінні Закону передбачено придбання товарів, робіт і послуг та укладення договору про закупівлю, такі закупівлі здійснюються у спосіб, який визначений Особливостями.

Докладно про способи закупівель згідно з Особливостями залежно від очікуваної вартості предмета закупівлі висвітлено в листі від 20.10.2022 р. № 3323-04/70997-06 «Щодо особливостей здійснення публічних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування», розміщеному на інформаційному ресурсі Уповноваженого органу за посиланням: <http://surl.li/hbsca>.

При цьому Особливостями встановлено перелік випадків, коли придбання замовником товарів, робіт і послуг може здійснюватися без застосування електронної системи закупівель (далі — ЕСЗ), шляхом укладання прямих договорів, з подальшим розміщенням в ЕСЗ відповідних звітів про такі договори, а також повідомлень про внесення змін до договорів. Такі положення встановлені, зокрема і для низки випадків, аналогічних передбаченим Законом для застосування переговорної процедури закупівлі.

Таким чином, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування замовниками застосовуються способи закупівель, встановлені Особливостями. При цьому звертаємо увагу, що застосування переговорної процедури закупівель Особливостями не передбачено.

Щодо застосування 24 годин на усунення невідповідностей

Згідно Особливостей, якщо замовником під час розгляду тендерної пропозиції учасника процедури закупівлі виявлено невідповідності в інформації та/або документах, що подані учасником процедури закупівлі у тендерній пропозиції та/або подання яких передбачалося тендерною документацією, він розміщує у строк, який не може бути меншим ніж два робочі дні до закінчення строку розгляду тендерних пропозицій, повідомлення з вимогою про усунення таких невідповідностей в електронній системі закупівель.

Під невідповідністю в інформації та/або документах, що подані учасником процедури закупівлі у складі тендерної пропозиції та/або подання яких вимагається тендерною документацією, розуміється у тому числі відсутність у складі тендерної пропозиції інформації та/або документів, подання яких передбачається тендерною документацією (крім випадків відсутності забезпечення тендерної пропозиції, якщо таке забезпечення вимагалось замовником, та/або відсутності інформації (та/або документів) про технічні та якісні характеристики предмета закупівлі, що пропонується учасником процедури в його тендерній пропозиції).

Невідповідністю в інформації та/або документах, які надаються учасником процедури закупівлі на виконання

вимог технічної специфікації до предмета закупівлі, вважаються помилки, виправлення яких не призводить до зміни предмета закупівлі, запропонованого учасником процедури закупівлі у складі його тендерної пропозиції, найменування товару, марки, моделі тощо.

Таким чином, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування Особливості містять розширену можливість для виправлення невідповідностей, що дозволяє учаснику, у пропозиції якого наявні такі невідповідності, виправити їх для збереження найбільш економічно вигідної пропозиції для замовника.

Поряд з цим, Особливостями встановлено вичерпний перелік підстав для відхилення замовником пропозицій.

Так, замовник відхиляє тендерну пропозицію із зазначенням аргументації в електронній системі закупівель у разі, коли:

1) зокрема учасник процедури закупівлі не виправив виявлені замовником після розкриття тендерних пропозицій невідповідності в інформації та/або документах, що подані ним у складі своєї тендерної пропозиції, та/або змінив предмет закупівлі (його найменування, марку, модель тощо) під час виправлення виявлених замовником невідповідностей, протягом 24 годин з моменту розміщення замовником в електронній системі закупівель повідомлення з вимогою про усунення таких невідповідностей;

2) зокрема тендерна пропозиція не відповідає умовам технічної специфікації та іншим вимогам щодо предмета закупівлі тендерної документації, крім невідповідності у інформації та/або документах, що може бути усунена учасником процедури закупівлі відповідно до цих Особливостей.

Натомість Особливостями встановлено, що не підлягає виправленню випадок відсутності інформації та/або документів про технічні та якісні характеристики предмета закупівлі, що пропонується учасником процедури в його тендерній пропозиції, оскільки у разі відсутності необхідних документів із відповідною інформацією встановити відповідність вимогам не вбачається можливим.

Таким чином, виходячи зі змісту Особливостей, у разі якщо замовником під час розгляду тендерної пропозиції учасника процедури закупівлі виявлено невідповідності в інформації та/або документах, які були надані учасником процедури закупівлі і при цьому їх виправлення не призводить до зміни предмета закупівлі, запропонованого учасником процедури закупівлі (найменування товару, марки, моделі тощо), замовник розміщує повідомлення з вимогою про усунення таких невідповідностей в електронній системі закупівель.

При цьому будь-які рішення щодо закупівель приймаються замовниками з дотриманням мети Закону, якою є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції та принципів, закріплених у статті 5 Закону.

Директор департаменту сфери публічних закупівель та конкурентної політики Ганна МЕДВЕДНІКОВА **Б**

ГОТІВКОВО-КАСОВІ ПРАВИЛА ДЛЯ МУЗЕЮ. ЧАСТИНА 2

Олена Лозова,

експерт газети «Бухгалтерія: бюджет»

У першій частині матеріалу (див. газету «Бухгалтерія: бюджет», № 14/2023, с. 25) ми розглянули особливості приймання готівки музеями, ведення ними квиткового господарства, застосування POS-терміналів, а також правила встановлення ліміту каси та строків здавання готівки в банк. На черзі — розмова про рух готівки від початку отримання коштів до їх передачі в банк. Які документи оформлювати? Де зберігати кошти і які вимоги до місця їх зберігання? Який порядок та періодичність інвентаризації каси? Відповіді на ці та інші готівково-касові запитання — перед вами.

ОСНОВНЕ ПРО ОПРИБУТКУВАННЯ

З попередньої статті ви вже знаєте, що **музеї в разі продажу квитків** на відвідування культурно-спортивних та видовищних закладів **РРО та/або програмні РРО (ПРРО), а також розрахункові книжки (РК) не застосовують** (п. 4 ст. 9 Закону про РРО¹). Разом з тим, вони безумовно мають дотримуватися всіх вимог **Положення № 148**² щодо ведення касових операцій, у тому числі й щодо оприбуткування готівки.

ВАЖЛИВО! Готівка, що надходить до кас, оприбутковується в день одержання готівки в повній сумі (п. 11 Положення № 148). Під оприбуткуванням готівки розуміють проведення обліку готівки в касі на повну суму її фактичних надходжень у касовій книзі/книзі обліку доходів і витрат/фіскальному звітному чеку/електронному фіскальному звітному чеку/розрахунковій квитанції (п.п. 18 п. 3 Положення № 148). Це загальне визначення, так би мовити, на всі випадки життя.

Особливий порядок оприбуткування готівки суб'єктами, яким Закон про РРО дозволяє здійснювати готівкові розрахунки без РРО з використанням відповідних книг обліку і специфіка функціонування яких унеможлиблює оформлення кожної операції касовим ордером, встановлено п. 13 Положення № 148. До таких суб'єктів

згідно з цією нормою належать ті суб'єкти, що здійснюють операції з продажу проїзних і перевізних документів, білетів державних лотерей, **квитків на відвідування культурно-спортивних та видовищних закладів.**

На перший погляд, у питаннях оприбуткування готівки музеї мають користуватися саме цією нормою. Однак, якщо вчитатися в неї прискіпливіше, то виявиться, що п. 13 Положення № 148 вимагає оприбутковувати готівку наприкінці робочого дня за сукупністю операцій загалом за весь такий день **з оформленням касовими документами і відображенням у КОРО або РК.**

Але **музеї** (які решта суб'єктів, що потрапляють під звільнення від РРО/ПРРО згідно з п. 4 ст. 9 Закону про РРО) **ні КОРО, ні РК, до яких вони могли б записати отриману протягом дня готівку, не ведуть!** Тож їм не залишається нічого іншого, як використовувати загальні норми про оприбуткування. Для них оприбуткуванням буде відображення повної суми готівки, що надійшла за день, **у касовій книзі на підставі прибуткових касових ордерів** (ПКО).

Отже, варто наприкінці дня виписати ПКО на повну суму готівки та зробити відповідний запис у касовій книзі — і виручка музею за день вважатиметься оприбуткованою!

Розбираємося далі, скільки касових книг повинно бути в музеї, а також хто і як їх має вести.

ВЕДЕННЯ КАСОВОЇ КНИГИ

Касова книга — це **документ** установленної форми, що застосовується **для первинного обліку готівки** в касі (п.п. 9 п. 3 Положення № 148). У касовій книзі узагальнюється інформація за день за кожною операцією з надходження і видачі готівки на основі касових ордерів.

Типова форма касової книги № КО-4 затверджена **Положенням № 148** та наведена в **додатку 5** до нього. **Зауважимо**, що ведення касової книги дозволяється як у паперовій, так і в електронній формі. Ми говоритимемо тільки про першу з них.

¹ Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06.07.1995 р. 265/95-ВР.

² Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 29.12.2017 р. № 148.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Якщо установа здійснює готівкові розрахунки, вона **зобов'язана вести одну касову книгу** (без урахування кас відокремлених підрозділів) і відображати в ній усі надходження і видачу готівки в національній валюті (п. 39 Положення № 148).

Якщо установа має **відокремлені підрозділи**, які **самостійно здійснюють приймання та видачу готівки за касовими ордерами**, вони також **повинні мати касову книгу** — одну на підрозділ.

У попередній статті ми зазначали, що в п.п. 2 п. 3 Положення № 148 під **відокремленим підрозділом** розуміють **не тільки власне відокремлені підрозділи** (такі як філії, представництва тощо), а й **структурні підрозділи** (стаціонарні або пересувні), де, зокрема, надаються послуги та здійснюються розрахункові операції. І тоді ж дійшли висновку, що такий об'єкт продажу платних послуг, як **квиткова каса музею**, для цілей Положення № 148 **є відокремленим підрозділом**. А щойно ми з'ясували (див. вище), що **квиткова каса музею має також вести**

власну касову книгу. Адже в разі, якщо режим роботи квиткової каси не збігається з розпорядком функціонування бухгалтерії установи (у тому числі у вихідні та святкові дні), інакше, як у касовій книзі, що її вестиме касир квиткової каси, оприбуткувати готівку наприкінці робочого дня не вдасться.

За загальним правилом, касир має здійснювати запис у касовій книзі за кожною операцією одержання або видачі готівки, за кожним прибутковим або видатковим документом **у день її надходження або видачі**. Власне, у квитковій касі музею таких операцій може бути всього дві за день:

- оприбуткування **вирученої готівки**;
- здавання виручки до бухгалтерії (основної каси) установи, звідки її за необхідності здаватимуть до банку.

Причому протягом вихідних та/або святкових днів другого запису може й не бути, оскільки в такому разі **виручка з каси музею здається до бухгалтерії наступного робочого дня після вихідних**.

Як правильно оформити касові ордери на кожну з таких операцій? Про це — далі.

ОФОРМЛЕННЯ КАСОВИХ ОРДЕРІВ

ПКО на оприбуткування готівки Реквізит у прибутковому ордері «Прийнято від» не заповнюють у касових ордерах, які оформляються на загальну суму проведених установою касових операцій (отримання готівки з банку за чеком та оприбуткування її в касі). Інші реквізити є обов'язковими до заповнення (абз. 5 п. 32 Положення № 148).

Разом з тим, **на інші операції з отримання готівки в касу такий виняток не поширюється**, а отже, за операціями з **оприбуткування до основної каси установи виручки** з підрозділу (квиткової каси музею), та/або **оприбуткування у квитковій касі виручки, отриманої протягом дня**, всі реквізити повинні **бути заповнені**.

Як заповнити ПКО на оприбуткування готівкової виручки у квитковій касі музею, покажемо на рис. 1, с. 17.

ВКО на здавання виручки до основної каси У разі ведення відокремленим підрозділом касової книги (а в нашій ситуації без неї — ніяк) видачу готівки для її передачі до основної каси установи оформляють видатковим касовим ордером (ВКО).

Своєю чергою головне підприємство приймає до своєї каси виручку відокремленого підрозділу з оформленням ПКО і відображає

цю операцію у своїй касовій книзі. Документом, що підтверджує здавання виручки відокремленим підрозділом, є квитанція до ПКО.

ВАЖЛИВО! Суму коштів, що надійшли, відображають у касовій книзі установи і в разі, якщо готівка раніше вже була оприбуткована в касі відокремленого підрозділу за допомогою запису в його касовій книзі. Адже основна каса установи і каса відокремленого підрозділу (квиткова каса музею) є різними об'єктами касової дисципліни. Тож уся готівка, що надійшла до основної каси установи, теж має бути оприбуткована в загальному порядку.

В абз. 5 п. 32 Положення № 148 є також окремі застереження щодо заповнення ВКО. Там сказано, що реквізити «Одержав», «Дата», «Сума», «Підпис одержувача», дані документа, що засвідчує особу отримувача, у видатковому ордері за формою додатка 3 до Положення № 148 не заповнюються в касових ордерах, які оформляються **на загальну суму** проведених установою касових операцій (видача готівки за видатковими відомостями, платіжними інструментами, **здавання готівки до банку**).

Типова форма № КО-1

Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України 43218765					
Музей історії Слобожанщини (найменування підприємства/установи/організації)					
Прибутковий касовий ордер № 231 від «05» травня 2023 року					
№ з/п	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума цифрами	Код цільового призначення	Примітки
1			40000.00		
Прийнято від <u>Товариської Ніни Миколаївни</u>					
Підстава <u>оприбуткування виручки за 05.05.2023 р. згідно зі звітом квиткового касира № 36</u>					
Сума <u>Сорок тисяч</u> грн 00 коп. (словами)					
Додатки: <u>звіт квиткового касира №36 від 05.05.2023 р.</u>					
Головний бухгалтер <u>Бірюк Бірюк І. С.</u> (підпис, прізвище, ініціали)					
Одержав касир <u>Товариська Товариська Н. М.</u> (підпис, прізвище, ініціали)					

Музей історії Слобожанщини (найменування підприємства/установи/організації)	
Квитанція до прибуткового касового ордера № 231 від «05» травня 2023 року	
Прийнято від <u>Товариської Ніни Миколаївни</u>	
Підстава <u>оприбуткування виручки за 05.05.2023 р. згідно зі звітом квиткового касира № 36</u>	
Сума <u>Сорок тисяч</u> (словами) _____ грн 00 коп.	
М. П.	
Головний бухгалтер <u>Бірюк Бірюк І. С.</u> (підпис, прізвище, ініціали)	
Касир <u>Товариська Товариська Н. М.</u> (підпис, прізвище, ініціали)	

Лінія відрізу

Рис. 1. Приклад заповнення ПКО на оприбуткування готівкової виручки

Тож за формального прочитання цієї норми виходить, що в разі здавання виручки з каси відокремленого підрозділу (квиткової каси музею) до основної каси установи всі перелічені вище поля, а також дані документа, що засвідчує особу отримувача, заповнювати потрібно. Разом із тим, цього можна й не робити, адже відсутність цих реквізитів у такому ВКО ні на що не впливає.

До того ж, податківці згодні з тим, що *КнАП*³ не передбачено адмінвідповідальності для посадових осіб за порушення правил ведення касових документів (виправлення, помилкові записи, відсутність обов'язкових реквізитів).

А на кого слід виписати такий ВКО? Нацбанк роз'яснював, що в реквізиті «Видати» в разі оформлення ВКО на загальну суму готівки для здавання готівки до банку зазначається **П.І.Б. касира або іншого працівника, відповідального за здавання готівки** до банку (див. лист НБУ від 12.06.2018 р. № 50-0007/32326). Вважаємо, що так само можна вчинити й у разі заповнення ВКО на здавання виручки до основної каси.

ВИМОГИ ДО КАСИ

Якщо установа здійснює готівкові розрахунки, вона **зобов'язана мати касу**, а її керівник має забезпечити облаштування цієї каси та **зберігання готівки** в ній (п. 38 Положення № 148).

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Видача з каси відокремленого підрозділу готівкових коштів касиру для здавання їх до основної каси установи **не вважається видачею їх під звіт і не потребує звітування за такі кошти**. Аналогічного підходу податківці дотримуються і в разі видачі з каси установи коштів (готівки) касиру з метою зарахування їх на банківські рахунки установи (див. лист ГУ ДПС у Запорізькій області від 04.07.2022 р. № 948/ПК/99-00-07-04-01-06).

Така операція **не проводиться** через субрахунок 2116 «Дебіторська заборгованість за розрахунками з підзвітними особами». Це виключно рух коштів між касою відокремленого підрозділу і основною касою установи або між основною касою і банком.

Як заповнити ВКО на здавання виручки з каси відокремленого підрозділу (квиткової каси музею) до основної каси установи, покажемо на рис. 2, с. 18.

При цьому під **касою** розуміють приміщення або місце здійснення готівкових розрахунків, а також приймання, видачі та зберігання готівки, інших цінностей і касових документів (п.п. 8 п. 3 По-

³ Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х.

Музей історії Слобожанщини
(найменування підприємства/установи/організації)Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств
та організацій України 43218765Видатковий касовий ордер
від «08» травня 2023 року

№ з/п	Номер документа	Дата складання	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума	Код цільового призначення
1	2	3	4	5	6	7
1	456	08.05.2023			144000,00	

Видати Товариській Ніні Миколаївні
(прізвище, ім'я, по батькові)

Підстава здавання виручки до основної каси

Сума Сто сорок чотири тисячі грн 00 коп.
(словами)

Додаток:

Керівник Бундючний М. М. Головний бухгалтер Бірюк І. С.
(підпис, прізвище, ініціали) (підпис, прізвище, ініціали)Одержав _____ грн ____ коп.
(словами)

"___» 20__ року Підпис одержувача _____

За _____
(найменування, номер, дата та місце видачі документа, який засвідчує особу одержувача)Видав касир Товариська Н. М.
(підпис, прізвище, ініціали)

Рис. 2.

Приклад заповнення ВКО на здавання готівкової виручки до основної каси

ложення № 148). Вона потрібна для здійснення стандартних касових операцій з готівкою.

Для таких операцій установа без зайвих розмов має відвести площу під касу (у нашому випадку — під квиткову касу музею). Ступінь захищеності готівки й касових документів за-

безпечують на власний розсуд. Жодних вимог до товщини стін чи встановлення броньованих дверей Положення № 148 **не висуває**. Це може бути звичайне робоче місце касира, на якому здійснюються готівкові розрахунки, ведеться касова книга, поруч стоїть сейф — і все.

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ КАСИ

Згідно з п. 46 Положення № 148 установи зобов'язані проводити інвентаризацію каси. МВО до початку проведення інвентаризації дають розписку, форма якої визначена в додатку 7 до Положення № 148. Комісія перевіряє наявність коштів шляхом повного перерахування всієї готівки, що є в касі, цінних паперів, чекових книжок. Акт складається у двох примірниках і підписується членами комісії та МВО. Один примірник акта передається до бухгалтерії установи, другий залишається у МВО. **У разі зміни МВО акт складається в трьох примірниках** (для МВО, яка здала цінності, МВО, яка прийняла цінності, а також бухгалтерії).

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Інвентаризація кас проводиться в строки, установлені керівником, з перерахуванням усієї готівки та перевіркою інших цінностей, що зберігаються в касі. Таким чином, Положення № 148

не вимагає проведення щомісячної/щоквартальної інвентаризації каси.

Разом з тим слід пам'ятати про необхідність **щорічно проводити інвентаризацію активів та зобов'язань установи** (абз. 2 п. 7 Положення № 879⁴), **під час якої проводять інвентаризацію грошових коштів** у порядку, встановленому Положенням № 148.

Отже, залишок готівки в касі звіряється з даними обліку за книгами обліку. Готівка, що зберігається в касі, але не підтверджена касовими документами, вважається надлишком готівки в касі. У разі виявлення під час інвентаризації нестачі або надлишку цінностей у касі в акті зазначається сума нестачі або надлишку і з'ясовуються обставини їх виникнення. Сума нестачі відшкодовується відповідно до законодавства України, а надлишок оприбутковується в касі та зараховується в дохід установи.

Б

⁴ Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879.

ПЕРЕВЕДЕННЯ НА РІВНОЗНАЧНУ ПОСАДУ В ОМС: РОЗГЛЯДАЄМО НЮАНСИ ВОЄННОГО ЧАСУ

Людмила Линник,

юрист газети «Бухгалтерія: бюджет»,

Сергій Дорошенко,

експерт газети «Бухгалтерія: бюджет»

Порядок переведення посадових осіб органів місцевого самоврядування на інші посади в цьому ж органі (або в інший орган) завжди викликав питання. З початком воєнного стану та відміною конкурсного відбору ця тема стала ще більш актуальною. Тому в даній статті розглянемо її детальніше.

ПОСАДИ В ОМС

Відповідно до ст. 3 Закону про службу в ОМС¹ посадові особи ОМС поділяються на тих, хто обіймає:

- 1) виборні посади, на які обираються на місцевих виборах;
- 2) виборні посади, на які обираються радою;
- 3) виборні посади, на які затверджуються радою;
- 4) посади, на які призначаються відповідним головою на конкурсній основі чи за іншою, визначеною законодавством процедурою.

Категорії 1–3 Щодо перших двох категорій скажемо відразу: звільнити/прийняти таких осіб за переводом **не можна**. Так, сільський, селищний, міський голова **обирається відповідною територіальною** на основі виборчого права шляхом таємного голосування в порядку, визначеному законом про місцеві вибори (ч. 2 ст. 12 Закону про МС²). Такі особи обираються на місцевих виборах виключно в порядку, передбаченому виборчим законодавством, та набувають повноважень на сесії відповідної ради, де виборчою комісією оголошено рішення про їх обрання та реєстрацію. Закінчуються повноваження таких осіб також на підставах, визначених Законом про МС. А на посади голів та заступників голів районної, районної у місті, обласної ради, заступників міського голови — секретаря Київської міської ради, секретаря сільської, селищної, міської ради, голів постійної комісії з питань бюджету обласної, Київської та Севастопольської міських рад осіб **обирає рада з числа її депутатів** (абз. 3 ч. 1 ст. 10 Закону про службу в ОМС). Тобто, аби обіймати одну з вищеперелічених посад, особа повинна бути депутатом відповідної ради. А, як відомо, депу-

тат місцевої ради може мати лише один представницький мандат, а отже і обраний може бути на посаду тільки однією радою. Тож **про переведення з однієї такої виборної посади на іншу виборну не йдеться**.

А чи можна перевести, наприклад, секретаря ради на нижчу посаду (спеціаліста) **у цьому ж органі**? Одразу зазначимо, що жодного роз'яснення з цього питання немає. Напевне тому, що загалом така ситуація рідкісна. Адже депутатський корпус формується з депутатів, які можуть до виборів працювати де завгодно чи займатись підприємництвом. Тож, як правило, **після припинення повноважень** вони повертаються до своєї роботи (ім гарантоване таке право чи збереження середнього заробітку на період працевлаштування, якщо повернутися на роботу не можна).

Відповідно до ч. 3 ст. 10 Закону про службу в ОМС у разі необхідності, за згодою сторін, посадова особа місцевого самоврядування може бути переведена на рівнозначну чи **нижчу** посаду або посаду радника чи консультанта без конкурсного відбору. Посада спеціаліста нижча ніж посада секретаря. І прямої заборони на здійснення такого переведення, звісно, ця норма не містить. Тож теоретично задовольнити заяву секретаря ради про припинення повноважень на цій посаді та переведення на посаду спеціаліста виглядає можливим. Але не все так просто.

Як ми вже зазначили вище, посада секретаря належить до виборних, на які особа обирається з числа депутатів **відповідною радою**. Припинення повноважень таких осіб також належить до **повноважень ради** з підстав, передбачених ст. 50 Закону про МС³, Закону про службу в ОМС та КЗпП⁴. Своєю чергою на посади спеціалістів

¹ Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001 р. № 2493-III.

² Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР.

³ Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР.

⁴ Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р.

виконавчих органів ради та її апарату призначає **відповідний голова**. Тобто для цих посад передбачені **різні суб'єкти призначення**.

Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 36 КЗпП підставою для припинення трудового договору є переведення працівника, за його згодою, **на інше підприємство, в установу, організацію або перехід на виборну посаду**. Тобто йдеться про іншу установу. І якщо так, то рада може ухвалити рішення про припинення повноважень секретаря ради за цією підставою.

Що ж до переведення **в одному органі**, то слід застосовувати вже зазначену вище ч. 3 ст. 10 Закону про службу в ОМС або ст. 32 КЗпП. Однак через те, **що маємо різних суб'єктів призначення, вважаємо це неможливим**. Рада не може перевести на посаду, прийняття на яку не належить до її компетенції. А головне — не може перевести з посади секретаря, бо до його повноважень не належить припинення повноважень секретаря ради. Аналогічна ситуація з іншими виборними посадами в цій категорії. Однак, чи бачить можливості в цій ситуації НАДС, ми уточнимо в агентства безпосередньо.

Третя категорія — виборні посадові особи, які приймаються на посади шляхом **затвердження** відповідною радою **за поданням** відповідного **голови** (абз. 4 ч. 1 ст. 10 Закону про службу в ОМС). Це заступники сільського, селищного, міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, керуючий справами (секретар) виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної в місті ради. Такі особи не є депутатами цієї місцевої ради. Тож, якщо:

- якась **інша рада** забажає переманити

в лави своїх фахівців відповідну особу і ухвалить рішення про її затвердження на якійсь із зазначених посад, то теоретично це можливо. А отже і звільнити/прийняти таку особу за переводом теж, знову ж таки теоретично, можливо. У такому разі особа звільняється за п. 5 ч. 1 ст. 36 КЗпП (переведення працівника, за його згодою, **на інше підприємство, в установу, організацію або перехід на виборну посаду**). Але, зважаючи на виборний статус цих посад, застосування такого способу вважаємо недоцільним. Простіше припинити повноваження заступника **за його бажанням**;

- здійснюється переведення на **іншу посаду в межах цієї ж ради**, то ситуація аналогічна наведеній вище на прикладі секретаря ради. Дилема така сама.

Категорія 4 Нагадаємо, що до посад, на які призначаються особи за результатами конкурсного відбору (або іншою, визначеною законодавством процедурою), належать посади: керівника секретаріату (керуючого справами) районної, обласної ради, керуючого справами виконавчого апарату обласних і районних рад, керівників відділів, управлінь, спеціалістів шляхом призначення відповідно сільським, селищним, міським головою, головою районної, районної у місті, обласної ради (абз. 5 ч. 1 ст. 10 Закону про службу в ОМС).

І в межах заявленої теми нас цікавить питання переведення **саме таких осіб**, призначених як **за конкурсом, так і без конкурсу в період воєнного стану**.

ПОСАДОВІ ОСОБИ, ПРИЙНЯТІ БЕЗ КОНКУРСУ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

У цьому ж органі Як відомо, **20.05.2022 р.** набрав чинності Закон № 2259⁵, яким врегульовано чимало питань, пов'язаних з діяльністю ОМС в умовах воєнного стану (детальніше див. у газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 19/2022, с. 10).

Зокрема, оновленим абз. 3 ч. 9 ст. 9 Закону № 389⁶ передбачено, що в період дії воєнного стану сільський, селищний, міський **голова** може призначити осіб на посади та **звільняти** з посад в ОМС **у порядку, визначеному ч. 5, 6 ст. 10 цього Закону**.

Свою чергою відповідно до абз. 1 ч. 5 ст. 10 Закону № 389 посадові особи ОМС призначаються на посади сільським, селищним, міським головою, головою районної, районної у місті, обласної ради **без конкурсного відбору**,

обов'язковість якого передбачена законом. Тобто йдеться **про відміну на час воєнного стану конкурсного відбору** щодо працівників, для яких він законодавчо передбачений при призначенні на посаду. І на онлайн-зустрічі з представниками НАДС 24.05.2022 р., що проходила з використанням сервісу Zoom, фахівець агентства висловив думку, що наразі **Закон № 389 містить імперативну норму** про те, що на посади особи призначаються **без конкурсу** (з **20.05.2022 р.**). Тобто альтернативи та права вибору абз. 1 ч. 5 ст. 10 Закону № 389 не містить. І надання вибору суб'єкту призначення, на яку посаду проводити конкурс, а на яку ні, призводить до дискримінації. Тобто, аби не допустити нерівних умов під час призначення осіб на посади, процедура має бути

⁵ Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» від 12.05.2022 р. № 2259-IX.

⁶ Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 р. № 389-VIII.

єдиною. І в умовах воєнного стану її визначено як призначення **без конкурсу**.

! **ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!** Абзацом 2 ч. 5 ст. 10 Закону № 389 встановлено, що посадові особи, прийняті на посади в умовах воєнного стану, відповідно до абз. 1 ч. 5 ст. 10 Закону № 389 **не можуть бути переведені на посади** в ОМС. На це звернуло увагу і НАДС у роз'ясненні від 25.10.2022 р. № 161 р/з (див. газету «Бухгалтерія: бюджет», № 41/2022, с. 9).

Зазначені особи приймаються за **строковим трудовим договором**, адже після припинення чи скасування воєнного стану, але не пізніше 6 місяців з дня його припинення за відповідними посадами оголошується конкурс. Граничний строк перебування особи на відповідній посаді, призначення на яку відбулося під час дії воєнного стану, становить не більше 12 місяців після припинення чи скасування воєнного стану (ч. 5, абз. 2 ч. 7 ст. 10 Закону № 389). Іншого не передбачено.

✎ **Приклад 1.** Працівник прийнятий на посаду спеціаліста II категорії бухвідділу ОМС у листопаді 2022 року, тобто без проведення конкурсу. 3 01.06.2023 р. є необхідність перевести його на посаду головного спеціаліста цього ж відділу. Чи можна його перевести?

Ні, не можна. Це забороняє абз. 2 ч. 5 ст. 10 Закону № 389. Тому, якщо дійсно є необхідність, щоб ця особа працювала на посаді головного спеціаліста, то її **звільняють з посади спеціаліста II категорії та приймають на посаду** головного спеціаліста без конкурсу відповідно до абз. 1 ч. 5 ст. 10 Закону № 389. **Підкреслимо:** згідно з цією нормою особу призначають на посаду, зокрема, на підставі документів, що підтверджують наявність **освіти та досвіду роботи** згідно з вимогами законо-

давства, встановленими щодо відповідних посад. Згідно з ч. 2 ст. 5 Закону про службу в ОМС на посаду можуть бути призначені особи, які мають **відповідну освіту** і професійну підготовку. Положення Закону **не визначають**, якому рівню освіти має відповідати освіта кандидата на посаду в ОМС (магістр, спеціаліст тощо), а просто говорить про відповідну освіту та про професійну підготовку. Втім, місцевим радам у процесі розробки посадових інструкцій посадових осіб **рекомендовано** керуватися *Типовими характеристиками* № 203-19⁷. Ними передбачено, що головний спеціаліст повинен мати вищу освіту не **нижче ступеня бакалавра** (напрямок освіти не визначено) **без вимог до стажу роботи**. Отже, керуючись цими рекомендаціями, місцеві ради під час розробки посадових інструкцій, зокрема, головного спеціаліста, можуть встановити саме таку вимогу. Якщо саме так зазначено в посадовій інструкції, то пропонуємо дотримуватися такої вимоги. Втім, **остаточне рішення — за головою**.

! **ДО ВІДОМА.** Відповідно до ч. 3 ст. 10 Закону про службу в ОМС у разі необхідності, за згодою сторін, посадова особа може бути переведена **на рівнозначну посаду** без конкурсного відбору. Посади «спеціаліст II категорії» та посада «головний спеціаліст» **є рівнозначними**, тому посадова особа може бути переведена на посаду в ОМС за рішенням відповідного голови **без конкурсного відбору** (абз. 2 п. 8 Положення № 804⁸). **Але!** У нашій ситуації ці норми **не застосовні!** Адже абз. 2 ч. 5 ст. 10 Закону № 389 забороняє переведення на інші посади **за будь-яких умов**.

Вінший орган Тут так само: абз. 2 ч. 5 ст. 10 Закону № 389 забороняє будь-яке переведення. Тому, якщо є бажання перейти в інший орган, — то можна тільки через звільнення (наприклад, за власним бажанням) та прийняття.

ПОСАДОВІ ОСОБИ, ПРИЙНЯТІ ЗА КОНКУРСОМ ДО 20.05.2022 Р.

У цьому ж органі Якщо посадові особи прийняті на роботу до 20.05.2022 р., **тобто за конкурсною (або іншою процедурою)**, то в цьому питанні — без змін.

✎ **ДО ВІДОМА.** Відповідно до ч. 3 ст. 10 Закону про службу в ОМС у разі необхідності, за згодою сторін, посадова особа

може бути переведена на рівнозначну посаду без конкурсного відбору. Рівнозначною посадою, на думку фахівців НАДС, є посада **з однієї категорії посад ОМС** (див. лист НАДС від 05.06.2020 р. № 4271/13-20 // «Місцева рада», № 2/2021, с. 17).

⁷ Типові професійно-кваліфікаційні характеристики посадових осіб місцевого самоврядування, затверджені наказом НАДС від 07.11.2019 р. № 203-19.

⁸ Положення про порядок стажування у державних органах, затверджене постановою КМУ від 01.12.1994 р. № 804.

Приклад 2. Працівник прийнятий на посаду спеціаліста II категорії бухгалтерського відділу ОМС у лютому 2022 року за конкурсом. З 01.06.2023 р. є необхідність перевести його на посаду головного спеціаліста цього ж відділу. Як його можна перевести?

Якщо дотримуватись роз'яснень НАДС, наданих у листі від 05.06.2020 р. № 4271/13-20, то посади належать **до однієї категорії**, тому загалом особа може бути переведена без додаткових умов (не обов'язково звільняти працівника та знову приймати на посаду головного спеціаліста). Однак у листі НАДС від 15.02.2021 р. № 933/13-21 (див. газету «Бухгалтерія: бюджет», № 33/2021, с. 24), імовірно, зважаючи на кваліфікаційні вимоги до посад спеціаліста II категорії та головного спеціаліста, фахівці НАДС зазначили, що переведення можливе за **процедурою стажування** з урахуванням таких моментів.

1. Посада рівнозначна. Згідно зі ст. 14 Закону про службу в ОМС спеціалісти виконавчих органів районних у містах, міських (міст районного значення) рад, сільських, селищних рад належать до **сьомої категорії** посад. Отже, спеціаліст II категорії, **у межах сьомої категорії, може бути переведений без конкурсу** на посаду головного спеціаліста, **у межах сьомої категорії** посад в ОМС.

А після **успішного закінчення стажування посадові особи** можуть бути переведені на посаду в ОМС за рішенням відповідного голови **без конкурсного відбору** (абз. 2 п. 8 Положення № 804). Отже, спеціаліст II категорії за результатами стажування може **бути переведений** на посаду «головний спеціаліст». При цьому слід призначити на посаду головного спеціаліста **шляхом переведення**, застосовуючи процедуру, передбачену ст. 32 КЗнП. У даному випадку, **ч. 1 ст. 32 КЗнП**.

НАГАДАЄМО. Переведення посадових осіб виконавчого органу місцевої ради **в статусі юридичної особи**, у тому числі за результатами стажування, здійснюється **згідно з розпорядженням відповідно сільського, селищного чи міського голови**. Це підкреслило НАДС у роз'ясненні «Щодо кадрових повноважень керівників відділів виконавчих органів ОМС» (детальніше див. у газеті «Бухгалтерія: бюджет», № 28/2021, с. 15).

2. Перестрибування. Особа з посади «спеціаліст II категорії» в ієрархії кваліфікаційних категорій може «перестрибнути» посаду «спеціаліст II категорії» та «провідний спеціаліст» і одразу бути призначена на посаду «головний спеціаліст». Не заперечує цього і НАДС у листі від 15.02.2021 р. № 933/13-21 (див. газету «Бухгалтерія: бюджет», № 33/2021, с. 24).

3. Вимоги до посади. Вище ми вже зазначали, що згідно з ч. 2 ст. 5 Закону про службу в ОМС на посаду можуть бути призначені особи, які мають **відповідну освіту** та професійну підготовку (див. приклад 1 на с. 21).

Приклад 3. Працівник прийнятий на посаду головного спеціаліста бухгалтерського відділу ОМС в лютому 2022 року за конкурсом. З 01.06.2023 р. є необхідність перевести його на посаду начальника цього ж відділу. Як його можна перевести?

У даному випадку посади «головний спеціаліст» та «начальник відділу» **не є рівнозначними**. Тому переведення можливе **тільки за результатами стажування**. Переведення відбувається відповідно до ч. 3 ст. 10 Закону про службу в ОМС та ч. 1 ст. 32 КЗнП.

В інший орган У мирний час працівник одного ОМС міг взяти участь у конкурсі на вакантну посаду в іншому ОМС. У разі перемоги в такому конкурсі його звільняли/приймали за переводом як переможця конкурсу.

В умовах воєнного стану, коли конкурси не проводяться, такий варіант неактуальний. Хоча це не позбавляє посадову особу, яка має бажання змінити місце роботи, можливості звільнитись з одного ОМС та без конкурсу бути прийнятою до іншого ОМС. Але чи варте те в умовах воєнного стану? Адже таке працевлаштування, як ми підкреслили на початку статті, буде тимчасовим — у період воєнного стану особи приймаються без конкурсу, але за **строковим трудовим договором**, адже після припинення чи скасування воєнного стану, але не пізніше 6 місяців з дня його припинення за відповідними посадами оголошується конкурс. Граничний строк перебування особи на відповідній посаді, призначення на яку відбулося під час дії воєнного стану, становить не більше 12 місяців після припинення чи скасування воєнного стану (ч. 5, абз. 2 ч. 7 ст. 10 Закону № 389).

А чи є інший варіант? Тут можна скористатись тією ж нормою — ч. 3 ст. 10 Закону про службу в ОМС, яка передбачає, що в разі необхідності, **за згодою сторін**, посадова особа місцевого са-

моврядування **може бути переведена на рівнозначну чи нижчу посаду або посаду радника чи консультанта без конкурсного відбору.**

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Дана норма не містить обмежень щодо переведення особи в межах одного ОМС. Таким чином, без конкурсу посадову особу на рівнозначну посаду **можна перевести і з іншого ОМС.** Це підтверджує і НАДС у листі від 10.10.2019 р. № 7139/13-19 (детальніше див. у газеті «Місцева рада», № 1/2020, с. 19). При цьому рівнозначною посадою, на думку фахівців НАДС, висловлену вже не раз, зокрема, у листі від 03.09.2018 р. № 6417/13-18 (див. нижче), є посада **з однієї категорії.**

Нагадаємо: категорії посад в ОМС наведено в ст. 14 Закону про службу в ОМС. Також, відповідно до ч. 2 ст. 14 Закону про службу в ОМС віднесення інших посад місцевого самоврядування до відповідної категорії посад здійснюється КМУ на підставі подання керівника ОМС.

Тож, якщо посадова особа, **прийнята до 20.05.2022 р. за конкурсом**, претендує

на посаду в іншому ОМС **у межах однієї категорії**, за умови, що ця посада не належить до виборних, її можна звільнити/прийняти **за переводом.**

Приклад 4. Можна прийняти на посаду начальника відділу міської міста районного значення ради шляхом переведення з посади начальника відділу однієї міської міста районного значення ради в іншому місті, оскільки вони належать до однієї (шостої) категорії посад в ОМС.

Приклад 5. Не можна прийняти на посаду начальника відділу міської ради міста обласного значення шляхом переведення з посади начальника відділу міської міста районного значення ради. Посада начальника відділу міської ради міста обласного значення належить вже до п'ятої категорії, тобто не є рівнозначною. Однак така особа може успішно пройти стажування в іншому органі і бути прийнята на посаду за рішенням керівника без конкурсу (п. 8 Порядку № 804).

ДОКУМЕНТ ДО КОНСУЛЬТАЦІЇ

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Щодо переведення посадової особи органу місцевого самоврядування без обов'язкового проведення конкурсного відбору

Лист від 03.09.2018 р. № 6417/13-18

Національне агентство України з питань державної служби в межах повноважень розглянуло <...> звернення <...> щодо переведення посадової особи органу місцевого самоврядування без обов'язкового проведення конкурсного відбору.

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (далі — Закон) прийняття на службу в органи місцевого самоврядування здійснюється, зокрема на посади керівника секретаріату (керуючого справами) районної, обласної ради, керуючого справами виконавчого апарату обласних і районних рад, керівників відділів, управлінь та інших працівників органів місцевого самоврядування шляхом призначення відповідно сільським, селищним, міським головою, головою районної, районної у місті, обласної ради на конкурсній основі чи за іншою процедурою, передбаченою законодавством України.

У разі необхідності, за згодою сторін, посадова особа місцевого самоврядування може бути переведена на рівнозначну чи нижчу посаду або посаду радника чи консультанта без конкурсного відбору.

Статтею 14 Закону визначено, що до п'ятої категорії посад в органах місцевого самоврядування віднесені посади керівників відділів (підвідділів) у складі самостійних управлінь, відділів виконавчих органів міських (міст обласного значення) рад. Посади керівників управлінь, відділів та інших структурних підрозділів виконавчих органів місь-

ких (міст районного значення) віднесені до шостої категорії посад в органах місцевого самоврядування.

Відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 26 жовтня 2001 року № 1441 «Про віднесення посад органів місцевого самоврядування до відповідних категорій посад» до п'ятої категорії посад в органах місцевого самоврядування віднесені посади керівників управлінь, відділів та їх заступників, керівників відділів у складі управлінь міських (міст — обласних центрів та м. Сімферополя) рад.

Таким чином, за згодою сторін начальника відділу однієї міської ради (міста обласного значення) можна перевести без конкурсного відбору на посаду начальника відділу іншої міської ради (міста обласного значення), оскільки зазначені посади віднесені до однієї категорії посад в органах місцевого самоврядування.

Відповідно, без конкурсного відбору можна перевести начальника відділу однієї міської ради (міста районного значення) на посаду начальника відділу іншої міської ради (міста районного значення).

Окремо повідомляємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади мають лише роз'яснювальний (інформаційний) характер і не встановлюють правових норм.

Заступник Голови Андрій ЗАБОЛОТНИЙ

Б

ЗБЕРЕЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ КАТЕГОРІЇ ПРИ СУМІЩЕННІ (СУМІСНИЦТВІ) ПЕДАГОГІЧНИХ ПОСАД

Ольга Малишева,

головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин
Головного управління загальної середньої та дошкільної освіти Директорату дошкільної,
шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України

Учитель географії має вищу кваліфікаційну категорію (остання атестація проведена у 2021 році). Також він працює як педагог-організатор на 0,5 ставки з 2009 року. Тобто працівник повинен був атестуватися на посаді педагога-організатора ще у 2011 році (у рік проведення атестації за основною посадою). Але працівник у травні 2022 року звільнився, а у вересні 2022 року його знову призначили на посаду педагога-організатора.

Тобто, вища кваліфікаційна категорія знову поширюється на цю посаду два роки до наступної атестації?

1

Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН від 06.10.2010 р. № 930.

Типове положення № 930¹ регламентує порядок атестації педагогічних працівників.

Відповідно до п. 3.27 Типового положення № 930 за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, **а також на інші педагогічні посади в цьому самому закладі**, зберігаються **присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації**.

Згідно з нормою, встановленою п. 3.27 Типового положення № 930, у разі довантаження педагогічного працівника годинами на іншій посаді кваліфікаційна категорія також зберігається до наступної атестації.

Враховуючи, що вимогою для присвоєння кваліфікаційної категорії педагогічному працівнику на **посаді педагога-організатора** є наявність у нього педагогічної освіти за освітнім ступенем магістра (спеціаліста), під час прийняття на роботу на цій посаді (сумісництво чи суміщення) **за ним до наступної**

атестації має зберігатися присвоєна раніше кваліфікаційна категорія.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Присвоєна раніше кваліфікаційна категорія **зберігається до наступної атестації, а не два роки**. Отже під час прийняття на роботу працівника у вересні 2022 року як педагога-організатора за ним зберігають наявну вищу кваліфікаційну категорію.

Відповідно до п. 3.23 Типового положення № 930 педагогічні працівники, які працюють у навчальних закладах за сумісництвом, атестуються на загальних підставах. І тому під час суміщення працівниками педагогічних посад в одному навчальному закладі їх атестація здійснюється з кожної із займаних посад.

З огляду на зазначене, педагог, який у рік проведення атестації суміщає посади вчителя і педагога-організатора, має атестуватися на кожній з цих посад. **Б**

✍ Відрядження

ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЗАКОРДОННОГО ВІДРЯДЖЕННЯ ПРАЦІВНИК НЕ ПОВЕРТАЄТЬСЯ, А ЗАЛИШАЄТЬСЯ — БЕРЕ ВІДПУСККУ: НЮАНСИ ВІДШКОДУВАННЯ ВИТРАТ

Алла Головка,

експерт газети «Бухгалтерія: бюджет»

Працівника направлено у відрядження за кордон із 30.05.2023 р. по 02.06.2023 р., а 3 і 4 червня — вихідні дні. Втім, працівник не хоче повертатися з відрядження до місця роботи, а хоче залишитися в місці відрядження (за кордоном), тому з 05.06.2023 р. йому надається щорічна основна відпустка тривалістю 14 календарних днів. Чи можна тоді працівнику відшкодувати витрати на проживання за ніч в готелі за 02.06.2023 р.? Коли треба подати Звіт про використання коштів, виданих на відрядження або підзвіт, якщо кошти на відрядження в гривнях перераховуються на платіжну зарплатну картку працівника?

Чи можна? Трудове законодавство не містить заборон щодо виходу в щорічну основну відпустку відразу після закінчення відрядження, при цьому не повертаючись до місця постійної роботи. Тому надання такої відпустки оформлюється в загальному порядку.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! А ось у питанні оформлення службового відрядження та компенсації відповідних витрат на відрядження є нюанси. Річ у тім, що загалом норми *Інструкції № 59* побудовані так, що після закінчення відрядження працівник все ж таки повертається до місяця постійної роботи. Тому якщо ви погодилися надати працівнику відпустку після закінчення відрядження без повернення до місця постійної роботи, то будьте готові до того, що вирішувати певні питання щодо відшкодування витрат вам доведеться самостійно, оскільки вони прямо не врегульовані *Інструкцією № 59*.

Розберімося.

Наказ про відрядження Згідно з п. 1 розд. III *Інструкції № 59* відрядження за кордон здійснюється відповідно до наказу (розпорядження) керівника, в якому зазначається, зокрема, **строк** (дата вибуття у відрядження та **дата прибуття з відрядження**).

Тож, як ми зауважували вище, *Інструкція № 59* оперує тільки поняттям «дата прибуття з відрядження», а це день прибуття транспортного засобу до місця постійної роботи відрядженого працівника (п. 7 розд. I

Інструкції № 59), і не визначає іншого порядку дій (відповідно, й відшкодування витрат), окрім як повернення до місця роботи відразу після закінчення відрядження. Винятки — затримка у відрядженні на вихідні та затримка без поважних причин. А це не наші випадки. Як вчинити?

Як впливає із запитання читача, до вправлення у відрядження вже відомо, що працівник після закінчення відрядження не повернеться відразу до місця постійної роботи, а залишиться у відпустці. Тобто працівник не придбаває квиток на проїзд до місця постійної роботи. Відповідно, не буде дати прибуття транспортного засобу, на яку можна орієнтуватися.

Отже, у такому разі в наказі про відрядження, визначаючи строк відрядження, слід зазначити дату вибуття у відрядження та **дату закінчення відрядження** (формально це буде дата прибуття з відрядження) без фактичного повернення після закінчення відрядження до місця постійної роботи. У ситуації читача це **02.06.2023 р.** Можна також зазначити причину визначення саме такої дати — це надання щорічної основної відпустки.

Витрати на проїзд Згідно з п. 7 розд. I *Інструкції № 59* днем:

- **вибуття у відрядження** вважається **день відправлення** поїзда, літака, автобуса або іншого транспортного засобу з місця постійної роботи відрядженого працівника;
- **прибуття з відрядження** — день прибуття транспортного засобу до місця постійної роботи відрядженого працівника.

І Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон, затверджена наказом МФУ від 13.03.1998 р. № 59.

2
Якщо станція, пристань, аеропорт розташовані за межами населеного пункту, де працює відряджений працівник, у строк від'їзду зараховується час, який потрібен для проїзду до станції, пристані, аеропорту.

У разі відправлення транспортного засобу до 24 години включно днем вибуття у відрядження вважається поточна доба, а з 0 години і пізніше — наступна доба². Аналогічно визначається день прибуття відрядженого працівника до місця постійної роботи.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Дата на транспортному квитку (вибуття транспортного засобу з місця постійної роботи відрядженого працівника) має збігатися з датою вибуття працівника у відрядження згідно з наказом про відрядження. Дата на транспортному квитку (**прибуття транспортного засобу до місця постійної роботи відрядженого працівника**) має збігатися з **датою прибуття працівника з відрядження** згідно з наказом про відрядження.

Іншого *Інструкція № 59* не передбачає. Винятки становлять ситуації, коли:

- дата на транспортному квитку не збігається з датою прибуття працівника з відрядження згідно з наказом про відрядження, і з дозволу керівника підприємства береться до уваги затримка у відрядженні **на вихідні або святкові й неробочі дні**. За ці дні працівникові **не відшкодовуються** добові витрати, витрати на наймання житлового приміщення та інші витрати (крім витрат на проїзд з місця відрядження до місця постійної роботи) (*абз. 3 п. 7 розд. I Інструкції № 59*);
- з дозволу керівника може братися до уваги вимушена затримка у відрядженні (у разі захворювання, відсутності транспортних квитків, скасування авіарейсів, ремонту транспортного засобу **або з інших причин, не залежних від працівника**). За час затримки в місці перебування у відрядженні **без поважних причин** працівникові не виплачується заробітна плата, **не відшкодовуються** добові витрати, витрати на наймання житлового приміщення та інші витрати (*п. 4 розд. I Інструкції № 59*).

Обидва **випадки не відповідають нашій ситуації**. Але з їх логіки робимо висновок: **витрати на проїзд у зворотному напрямку працівнику не відшкодовують**.

Проживання Із цим питанням складніше. І визначитися з ним доцільно до відправлення у відрядження, аби узгодити з працівником порядок дій.

Згідно з *п.п. «б» п. 7 Інструкції № 59 за час перебування у відрядженні* працівникові відшкодовуються **витрати на оплату вартості проживання** у готелях (мотелях), інших житлових приміщеннях у межах затверджених *постановою КМУ від 02.02.2011 р. № 98* граничних сум витрат на наймання житлового приміщення. Цим документом гранична сума витрат на наймання житлового приміщення встановлена **за добу**.

Як правило, у готелях доба проживання (за яку здійснюють оплату) встановлюється виходячи з **розрахункової години** — години, при настанні якої споживач має звільнити номер у день виїзду і після якої здійснюється заселення до готелю. Зазвичай розрахункова година — з 12:00 поточного дня до 12:00 наступного дня.

Втім, у кожному готелі, особливо за кордоном, можуть бути свої правила. Готель може застосовувати погодинну оплату готельних послуг. У разі проживання в готелі менше однієї доби готель може самостійно визначити розмір плати за надання готельних послуг. Тому всі ці питання слід обов'язково з'ясувати за можливості заздалегідь (ще під час бронювання готелю) або відразу після приїзду.

Якщо готель застосовує погодинну оплату (або визначає вартість проживання в нестандартних ситуаціях самостійно) і може надати **різні рахунки на проживання**, а саме:

- рахунок на проживання до 24:00 **02.06.2023 р.**, то такі витрати на проживання компенсуються, враховуючи і цей день, оскільки це є день відрядження згідно з наказом про відрядження;
- другий рахунок після 00:00 **03.06.2023 р.**, то витрати на проживання з цього часу не компенсуються, бо це вже не день відрядження згідно з наказом про відрядження.

Якщо готель бере плату за проживання **тільки за добу** незалежно від фактичного часу виїзду працівника (до закінчення такої доби чи рівно після закінчення), то працівникові відшкодовуються витрати за проживання за цілу добу, адже коли 02.06.2023 р. розпочалася нова доба проживання, працівник **ще перебував у відрядженні**.

Добові Згідно з *п. 16 розд. III Інструкції № 59 за кожний день* (включаючи день вибуття та день прибуття) **перебування працівника у відрядженні**, враховуючи вихідні, святкові й неробочі дні та час перебування в дорозі (разом з вимушеними зупинками), **йому**

виплачуються (перераховуються) добові в межах сум, затверджених *постановою КМУ від 02.02.2011 р. № 98*, у нацвалюті держави, до якої відряджається працівник, або в доларах США/євро, або в гривневому еквіваленті за офіційним курсом НБУ, встановленим на день подання уповноваженому банку розрахунку витрат на відрядження.

Визначення кількості днів відрядження для виплати добових проводиться з урахуванням дня вибуття у відрядження й дня прибуття до місця постійної роботи, що зараховуються як два дні.

Знову ж таки, як бачимо, йдеться про прибуття до місця постійної роботи. Втім, згідно з *п.п. «а» п. 16.1 Інструкції № 59 фактичний час перебування у відрядженні* визначається в разі відрядження з України до іноземних держав **згідно з наказом про відрядження** за наявності одного чи декількох документальних доказів перебування працівника у відрядженні (відповідних первинних документів та/або будь-яких інших документів, що підтверджують фактичне перебування працівника у відрядженні, відміток прикордонних служб).

Отже, **добові витрати працівнику відшкодовуються по 02.06.2023 р. включно, адже це день відрядження згідно з наказом про відрядження.**

Звіт До **01.04.2023 р.** подання *Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або підзвіт* (далі — *Звіт*) у ситуації, що розглядається, було проблематичним, адже норми *п. 170.9.3 ПКУ*³ встановлювали граничний строк його подання, який для ситуації, коли аванс на відрядження перераховується на особисту платіжну картку (як у запитанні читача), мав бути **до закінчення 5-го банківського дня, що настає за днем прибуття до місця постійної роботи**. І, звісно, день прибуття до місця постійної роботи — це не день фактичного повернення назад після закінчення відпустки, а день закінчення відрядження. Звісно, у такі строки працівник не може вкласти. А податківці не раз підкреслювали (див., наприклад, *ІПК ДПС від 19.04.2023 р. № 964/ІПК/99-00-24-03-03-06*), що подання Звіту в електронному вигляді, навіть з накладенням кваліфікованого електронного підпису, **не передбачено**, а отже, такий Звіт подається **в паперовому вигляді з дотриманням усіх вимог**, визначених *ПКУ* і *Порядком № 841*⁴.

Але згідно з новим *п.п. 170.9.4 ПКУ з 01.04.2023 р.* документальне підтвер-

дження суми фактичних витрат на відрядження шляхом надання підтвердних документів, що засвідчують суму таких витрат, **у разі здійснення безготівкових розрахунків** з використанням платіжних інструментів, включаючи корпоративні (бізнесові) платіжні інструменти або особисті платіжні інструменти чи їх реквізити, та повернення особі, яка видала кошти/електронні гроші під звіт, **здійснюється** платником податку **до закінчення місяця, наступного за місяцем, в якому платник податку завершує таке відрядження.**

Тож у разі здійснення безготівкових розрахунків строки **збільшено**. І зверніть увагу: сказано тільки про подання документів, а от про *Звіт* у цій нормі **не йдеться**. А річ у тім, що з 01.04.2023 р. *Звіт* треба **подавати тільки** (в паперовій **або електронній формі** з дотриманням вимог щодо електронного документообігу):

- **за наявності оподаткованого доходу**, визначеного згідно з *п.п. 170.9.1 ПКУ*, з метою розрахунку суми податку;
- у разі використання платником податку **готівки понад суму добових** (включаючи отриману з використанням платіжних інструментів).

А в інших випадках подавати *Звіт* не вважається — **тільки підтвердні документи**.

Отже, оскільки відрядження завершується 02.06.2023 р., то у працівника є строк аж **до кінця липня 2023 року**, аби подати підтвердні документи (зі *Звітом*, якщо є підстави для його подання). А до того він уже відгуляє відпустку та повернеться до місця постійної роботи. Зазначимо, що не заборонено звітувати в інших випадках і надалі, використовуючи для цього *Звіт*.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Норми *Інструкції № 59* досі зазначають, що *Звіт* **подається завжди до закінчення п'ятого банківського дня, наступного за днем прибуття до місця постійної роботи**⁵. Але прямої відповідальності за недотримання цього строку саме *Інструкцією № 59* не передбачено. Такою відповідальністю завжди була необхідність оподаткування витрат, виданих на відрядження відповідно до норм *ПКУ*. А раз *ПКУ* наразі встановлює нові строки подання *Звіту*, то на них і орієнтуємося та чекаємо на відповідні зміни в *Інструкції № 59*.

³ Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.

⁴ Порядок складання *Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, затверджений наказом МФУ від 28.09.2015 р. № 841.*

⁵ Якщо гроші на відрядження видавалися. Якщо не видавалися, податківці також завжди рекомендували звітувати у визначені строки.

ПЕРЕЛІК МАТЕРІАЛІВ, ОПУБЛІКОВАНИХ У ГАЗЕТІ «БУХГАЛТЕРІЯ: БЮДЖЕТ» У І КВАРТАЛІ 2023 РОКУ

ДО ВІДОМА. Якщо ви не були передплатниками нашого видання в цей період, ви все одно можете ознайомитися з цими матеріалами в електронній версії видання. Щоб отримати доступ до електронної версії — зверніться до менеджерів за телефоном 0 800 300 395.

ЗМІСТ

ОПЛАТА ПРАЦІ ТА ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

Відпустки	28
Доплати та надбавки	28
Відрядження	28
Лікарняні, декретні, інші виплати із соцфондів	29
Кадрова робота	29
Інші питання оплати праці	30

КАЗНАЧЕЙСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

КЕКВ	30
Інші питання казначейського обслуговування	30

БУХОБЛІК

Облік необоротних активів	30
Облік запасів	30
Інші об'єкти обліку, загальні питання бухобліку	30

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ

Освіта	31
Охорона здоров'я	31
Культура	31
Спорт	31
Місцеве самоврядування	31

Військові формування	32
Установи соцзахисту	32
Інші види діяльності	32

ЗАКУПІВЛІ ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ

Закупівлі за державні кошти	32
-----------------------------------	----

ПОДАТКИ, ЗБОРИ, ЄДИНИЙ ВНЕСОК НА СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Податок на доходи фізичних осіб	32
Єдиний внесок на соціальне страхування та розрахунки з фондами соціального страхування	32
Податок на додану вартість	33
Екологічний податок	33
Податок на прибуток	33
Плата за землю	33
Загальні питання оподаткування, інші податки	33

ОКРЕМІ ОПЕРАЦІЇ

Оренда	33
Стипендіальне забезпечення, інші виплати студентам	33

ІНШІ ПИТАННЯ

Інші питання	33
--------------------	----

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
ОПЛАТА ПРАЦІ ТА ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ			
Відпустки			
Додаткова відпустка для учасників бойових дій: як надати? (лист Держстату від 10.11.2022 р. № 05.6-16/174-22) <i>Людмила Балла</i>	Статті	3	16
Річні та квартальні премії в розрахунку середнього заробітку: правила та приклади <i>Людмила Балла</i>	Статті	7	21
Чи має батько дітей право на відпустку «на дітей», якщо його дружина — ФОП? <i>Людмила Балла</i>	Зворотний зв'язок	4	26

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
Доплати та надбавки			
Надбавка за складність, напруженість у роботі: встановлення та виплата працівникам з оплатою за ЄТС (лист Мінпраці від 05.01.2011 р. № 4/13/84-11) <i>Анна Петренко</i>	Статті	8	12
Відрядження			
Звітування за результатами відрядження та оподаткування витрат: що пропонує Закон № 2888? (коментар до Закону України від 12.01.2023 р. № 2888-IX) <i>Алла Головка</i>	Документи та коментарі	11	3

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
Відрядження чи ні: розглядаємо ситуації <i>Алла Головка</i>	Статті	11	5
Оплата днів відрядження: покрокова інструкція <i>Людмила Балла</i>	Статті	11	11
Добові у відрядженні: відшкодування <i>Анна Петренко</i>	Статті	11	20
Працівника направлено у відрядження для роботи у вихідний день: як оплатити? (лист Мінсоцполітики від 19.06.2008 р. № 154/13/116-08) <i>Алла Головка</i>	Статті	11	23
Чи необхідно виходити на роботу в день вибуття та в день повернення з відрядження? (лист МФУ від 13.11.2019 р. № 08030-16-10/29061) <i>Анна Петренко</i>	Зворотний зв'язок	11	27
Щоденне повернення з відрядження з виходом на роботу: оформлюємо та оплачуємо (лист МФУ від 05.03.2007 р. № 31-18030-07-29/4504) <i>Людмила Балла</i>	Зворотний зв'язок	11	29
У місяці відрядження нарахована премія: як враховувати при розрахунку середнього заробітку для оплати днів наступного відрядження? <i>Катерина Проценко</i>	Зворотний зв'язок	11	31
Лікарняні, декретні, інші виплати із соцфондів			
Основне місце роботи працівника — окупована територія: що з оплатою лікарняного за сумісництвом? <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	9	4
З 01.01.2023 р. лікарняні виплачуються тільки за одним місцем роботи (за основним або за сумісництвом): позиція ПФУ (коментар до листа ПФУ від 16.01.2023 р. № 1468-1025/Я-03/8-2800/23) <i>Алла Головка</i>	Документи та коментарі	4	11
Лікарняні сумісникам: історія триває (коментар до листа ПФУ від 24.01.2023 р. № 2371-2159/Я-03/8-2800/23) <i>Алла Головка</i>	Документи та коментарі	5	8
Чи оплачувати лікарняний мобілізованого працівника? (коментар до листів ПФУ від 24.02.2023 р. № 2800-030401-8/9537 та від 28.02.2023 р. № 2800-030401-8/10221) <i>Людмила Балла</i>	Документи та коментарі	10	17

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
Вивчаємо новинки в оплаті лікарняних, декретних та отриманні допомоги на поховання <i>Людмила Балла</i>	Статті	5	22
Листок непрацездатності відкритий до початку трудових відносин: як оплачувати? (лист ФСС від 11.06.2021 р. № 1361-11-1) <i>Людмила Балла</i>	Зворотний зв'язок	1-2	21
Два ЕЛН за різними страховими випадками, але дата закриття першого ЕЛН є датою відкриття другого ЕЛН: як оплачувати? (лист ПФУ від 30.01.2023 р. № 2800-030401-8/4745) <i>Людмила Балла</i>	Зворотний зв'язок	7	29
Сумісники та оплата перших 5 днів хвороби за рахунок роботодавця: платити чи ні? (лист Мінсоцполітики від 15.02.2023 р. № 494/0/290-23/54) <i>Алла Головка</i>	Зворотний зв'язок	9	29
Працівнику, який відсутній на роботі з нез'ясованих причин, відкрито ЕЛН: чи оплачувати його? <i>Людмила Балла</i>	Зворотний зв'язок	12	28
Працівнику, який проходить медогляд за направленням із ТЦК та СП, відкрито ЕЛН: чи оплачувати його? <i>Людмила Балла</i>	Зворотний зв'язок	12	30
Кадрова робота			
Військовий облік: де взяти реєстраційний номер облікового запису? <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	7	6
Борг за кредитом, послугами ЖКГ: чи утримувати із зарплати працівника у 2023 році? (листи Мін'юсту від 11.05.2022 р. № 35368/39453-33-22/20.5.1 та від 17.02.2023 р. № 19228/ПІ-Л-511/20.4.2) <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	8	6
Зміна № 11 до Класифікатора професій: військові професії та інші зміни (коментар до наказу Мінекономіки від 29.12.2022 р. № 5573) <i>Алла Головка</i>	Документи та коментарі	4	8
Частковий простій (на окремі дні чи для окремих працівників): чи можливо? <i>Алла Головка</i>	Зворотний зв'язок	4	24

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
Призупинення трудового договору з працівником скасували, а далі... звільняти? <i>Яна Ярошенко</i>	Зворотний зв'язок	10	29
Інші питання оплати праці			
Після нарахування зарплати за грудень виявилось, що працівник хворів <i>Анна Петренко</i>	Експрес-відповіді	1-2	6
Надаємо працівнику, який хоче отримати податкову знижку, довідку про доходи <i>Людмила Балла</i>	Статті	12	24
Огляд МСЕК у робочий час: як оплачувати години відсутності на роботі? (лист Мінекономіки від 25.01.2023 р. № 4707-05/3291-09) <i>Людмила Балла</i>	Зворотний зв'язок	7	27
«Гірське» підвищення посадового окладу: розглядаємо нюанси (листи Мінсоцполітики від 12.01.2015 р. № 4/13/84-15 та Мінекономіки від 27.10.2021 р. № 4711-06/51891-09) <i>Алла Головка</i>	Зворотний зв'язок	8	20
Виплати фізичним особам: шпаргалка на 2023 рік <i>Людмила Балла</i>	Довідкова інформація	3	20
КАЗНАЧЕЙСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ			
КЕКВ			
КЕКВ: вивчаємо зміни в Інструкції № 333 (коментар до наказів МФУ від 30.11.2022 р. № 400 і від 15.12.2022 р. № 436) <i>Олена Макарук</i>	Документи та коментарі	1-2	9
Інші питання казначейського обслуговування			
Мішки для сміття: в яку чергу можна придбати? <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	8	5
Мережевий фільтр-подовжувач: в яку чергу можна придбати? <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	9	4
Нова форма довідки про надходження в натуральній формі та платіжні інструкції: зміни до порядку обслуговування місцевих бюджетів (коментар до наказів МФУ від 30.12.2022 р. № 477 та від 23.11.2023 р. № 35) <i>Алла Головка</i>	Документи та коментарі	6	8

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
Оцінка виконання головним бухгалтером своїх повноважень: чи буде у 2023 році <i>Алла Головка</i>	Зворотний зв'язок	8	25
БУХОБЛІК			
Облік необоротних активів			
Облік приладів для вентиляції: які варіанти? <i>Любов Крута</i>	Експрес-відповіді	4	6
Інвентарні картки для активів на тимчасовому зберіганні: чи варто заводити? <i>Маргарита Ващук</i>	Експрес-відповіді	7	7
Облік основних засобів: що приніс 2023 рік? (коментар до наказів МФУ від 03.10.2022 р. № 312 та від 21.10.2022 р. № 341) <i>Любов Крута</i>	Документи та коментарі	3	9
Облік запасів			
Переоцінка запасів: бути чи не бути? <i>Маргарита Ващук</i>	Експрес-відповіді	7	7
Типові форми для запасів: нове чи добре забуте старе? (коментар до наказів МФУ від 02.01.2023 р. № 2) <i>Любов Крута</i>	Документи та коментарі	5	3
Облік продуктів харчування: враховуємо головне <i>Альона Кісельова</i>	Статті	7	15
Інші об'єкти обліку, загальні питання бухгалтеру			
Облік сертифіката готовності об'єкта будівництва <i>Маргарита Ващук</i>	Експрес-відповіді	7	7
Новий закон про Національну програму інформатизації: що змінилось? (коментар до Закону України від 01.12.2022 р. № 2807-IX) <i>Людмила Линник</i>	Документи та коментарі	3	6
Документування записів у бухгалтеру: що нового в Положенні № 88? (коментар до наказу МФУ від 28.12.2022 р. № 467) <i>Любов Крута</i>	Документи та коментарі	12	12
Транспортно-заготівельні витрати: розраховуємо та обліковуємо <i>Альона Кісельова</i>	Статті	9	17
Працівник купує товари (послуги) своїм коштом, установа — відшкодовує: розглядаємо проблемні питання <i>Людмила Линник, Любов Крута</i>	Статті	9	20

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
Забезпечення тендерної пропозиції: відображення в обліку <i>Артем Гусєв, Любов Крута</i>	Статті	10	21
Оприлюднення фінансової і бюджетної звітності: хто, де, коли	Довідкова інформація	6	32
ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ			
Освіта			
Педагогічна діяльність: чи зараховувати до стажу для надбавки за вислугу років? <i>Людмила Балла</i>	Експрес-відповіді	4	6
Чи має право сестра медична ЗЗСО (ЗДО) на підвищений розмір зарплати відповідно до постанови № 28? <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	6	6
Педагог вийшла з відпустки для догляду за дитиною: що з кваліфікаційною категорією? (лист МОН від 13.05.2015 р. № 2/1-13-932-15) <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	7	8
Прийняття на посаду директора школи: чи вимагати документ, який підтверджує знання української мови? <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	12	9
Викладацька робота керівних та інших працівників можлива: відповідає МОН (коментар до листа МОН від 25.01.2023 р. № 1/1164-23) <i>Алла Головка</i>	Документи та коментарі	5	7
Викладацька робота в цьому ж закладі можлива. Для інших осіб треба міняти графік роботи (коментар до листа МОН від 27.01.2023 р. № 1/1274-23) <i>Алла Головка</i>	Документи та коментарі	6	14
Шкільні канікули: режим роботи та оплата праці педагогів <i>Олена Макарук</i>	Статті	1-2	15
Педагогів ЗЗСО — пенсіонерів на строковий трудовий договір (контракт) більше не переводять! <i>Людмила Линник</i>	Статті	7	12
Доплата за класне керівництво завідувачу лабораторії коледжу: чи можна? <i>Олена Макарук</i>	Статті	10	26

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
З двох інклюзивних класів один стає звичайним: якого асистента вчителя скорочувати? <i>Алла Головка</i>	Зворотний зв'язок	1-2	17
Корекційні послуги за договорами ЦПХ <i>Олена Макарук</i>	Зворотний зв'язок	6	31
Клас поділено на групи, і один вчитель захворів: як оплатити заміну? <i>Олена Макарук</i>	Зворотний зв'язок	7	32
Учитель вищої категорії замінює вчителя II категорії: на який посадовий оклад орієнтуватися при оплаті? <i>Олена Макарук</i>	Зворотний зв'язок	10	24
Претендент на посаду соціального педагога має диплом молодшого спеціаліста: який тарифний розряд встановити <i>Олена Макарук</i>	Зворотний зв'язок	12	32
Охорона здоров'я			
Зарплата медичних працівників закладів охорони здоров'я у 2023 році: розбираємо на прикладах <i>Катерина Проценко</i>	Статті	6	17
Культура			
Молодіжний центр: який посадовий оклад керівника? <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	6	6
Неповнолітня особа на посаді керівника аматорського колективу: особливості трудових відносин <i>Алла Головка</i>	Статті	6	23
Музей: визначаємося з необхідною кількістю прибиральників службових приміщень (лист Мінсоцполітики від 27.02.2015 р. № 78/13/116-15) <i>Катерина Проценко</i>	Зворотний зв'язок	1-2	25
Спорт			
Надбавка за почесне звання та надбавка за спортивне звання: чи можна виплачувати одночасно? (лист Мінсоцполітики від 26.01.2015 р. № 62/13/84-15) <i>Алла Головка</i>	Зворотний зв'язок	10	32
Місьцеве самоврядування			
Спрощено порядок укладання та фінансування договорів про співробітництво громад: вивчаємо законодавчі зміни (коментар до Закону України від 12.01.2023 р. № 2867-IX) <i>Людмила Линник</i>	Документи та коментарі	8	9

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
Посадова особа ОМС прийнята з випробувальним строком: що з присвоєнням чергового рангу? (коментар до листа НАДС від 27.02.2023 р. № 838/10.3-23) <i>Людмила Линник</i>	Документи та коментарі	10	14
Індивідуальні пільги з майнових податків — під заборону! <i>Олена Лозова</i>	Зворотний зв'язок	1-2	23
Відшкодування різниці в тарифах на ЖКП: дії місцевих рад <i>Людмила Линник</i>	Зворотний зв'язок	4	19
Ямковий ремонт доріг у громаді: планування і закупівля <i>Людмила Линник</i>	Зворотний зв'язок	10	27
Військові формування			
Підрозділи військової частини розміщені поза межами місця реєстрації цієї військової частини: куди сплачувати ПДФО? (ІПК ДПСУ від 06.12.2022 р. № 2146/ІПК/99-00-24-03-03-06) <i>Людмила Балла</i>	Експрес-відповіді	10	6
Установи соцзахисту			
Завідувач відділення центру соціальних послуг: який код Класифікатора професій? <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	7	8
Інші види діяльності			
З 01.01.2023 р. оклади наукових працівників державних наукових установ не підвищуються <i>Алла Головка</i>	Експрес-відповіді	1-2	7
Коли обласні та районні військові адміністрації набувають повноважень обласних та районних рад? (коментар до Роз'яснення Комітету ВРУ з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, затвердженого протоколом від 07.02.2023 р. № 112) <i>Людмила Линник</i>	Документи та коментарі	10	8
Голови обласних держадміністрацій: з 01.04.2023 р. підвищуються оклади <i>Оксана Кліжевська</i>	Зворотний зв'язок	10	25
ЗАКУПІВЛІ ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ			
Закупівлі за державні кошти			
Оприлюднення інформації про договори, укладені згідно з постановою № 169 <i>Людмила Линник</i>	Експрес-відповіді	6	7

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
Замовник перебуває на території можливих бойових дій. Чи може він укласти прямі договори закупівель, зважаючи на цю обставину? <i>Людмила Линник</i>	Експрес-відповіді	9	5
Зміна адреси установи (закладу): чи потрібні додаткові угоди до діючих договорів? <i>Людмила Линник</i>	Експрес-відповіді	12	8
Особливості № 1178 знову зазнали змін. На що звернути увагу? (коментар до постанови КМУ від 17.02.2023 р. № 157) (лист Мінекономіки від 28.02.2023 р. № 3323-04/8463-06) <i>Людмила Линник</i>	Документи та коментарі	9	6
Стаття 631 ЦКУ в публічних закупівлях з особливостями: вивчаємо обмеження і можливості <i>Людмила Линник</i>	Статті	12	21
Закупівлі відокремлених структурних підрозділів: як не заплутатись? <i>Людмила Линник</i>	Зворотний зв'язок	6	29
Запит ціни пропозицій у закупівлях понад 200 тис. грн: можна чи ні? (лист Мінекономіки від 16.02.2023 р. № 3323-04/6459-06) <i>Людмила Линник</i>	Зворотний зв'язок	8	18
ПОДАТКИ, ЗБОРИ, ЄДИНИЙ ВНЕСОК НА СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ			
Податок на доходи фізичних осіб			
Стипендія КМУ науково-педагогічному працівнику: оподатковується на загальних підставах (ІПК ДПСУ від 12.01.2023 р. № 62/ІПК/99-00-24-03-03-06) <i>Алла Головка</i>	Зворотний зв'язок	9	31
ПСП-2023: відповідаємо на актуальні запитання <i>Людмила Балла</i>	Довідкова інформація	4	27
Єдиний внесок на соціальне страхування та розрахунки з фондами соціального страхування			
Встановлення інвалідності під час перебування у відпустці: яку ставку ЄСВ застосовувати до відпускних? <i>Людмила Балла</i>	Експрес-відповіді	4	7

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
Податок на додану вартість			
ПДВ при безоплатному отриманні товарів <i>Любов Крута</i>	Екс-прес-відповіді	12	10
Зміни до ПКУ: строки реєстрації податкових накладних, штрафи, електронні сервіси (коментар до Закону України від 12.01.2023 р. № 2876-IX) <i>Світлана Куртенюк</i>	Документи та коментарі	7	9
Податкова накладна за щоденним підсумком операцій: якщо сума повернень перевищує суму денних продажів <i>Євгенія Волох</i>	Зворотний зв'язок	4	21
Працівник придбав товар за свої кошти, установа відшкодує. Чи буде податковий кредит установі — платнику ПДВ? <i>Світлана Куртенюк</i>	Зворотний зв'язок	9	25
Екологічний податок			
Екологічний податок: долаємо черговий квартальний рубіж <i>Олена Лозова</i>	Статті	4	13
Податок на прибуток			
Звіт неприбутківця: чи змінює щось війна? <i>Маргарита Ващук</i>	Статті	5	10
Плата за землю			
Декларація із земельного податку на 2023 рік: звітуємо за оновленою формою <i>Олена Лозова</i>	Статті	5	14
Не проіндексували НГО землі: виправляємось хутчіш! <i>Олена Лозова</i>	Зворотний зв'язок	7	31
Загальні питання оподаткування, інші податки			
Подання форми № 20-ОПП при переукладанні договору оренди (ІПК ДПСУ від 25.10.2021 р. № 4070/ІПК/99-00-21-02-02-06) <i>Алла Головка</i>	Екс-прес-відповіді	1-2	8
Штрафи воєнного часу: роз'яснюють податківці (коментар до листа ДПС України від 16.02.2023 р. № 3478/7/99-00-04-02-03-07) <i>Світлана Куртенюк</i>	Документи та коментарі	12	15
МПЗ для наукової установи сільгосппрофілю: розраховувати чи ні? <i>Олена Лозова</i>	Зворотний зв'язок	9	27

Найменування	Рубрика	Номер	Сторінка
ОКРЕМІ ОПЕРАЦІЇ			
Оренда			
Договори оренди майна: закупівля чи ні?	Екс-прес-відповіді	7	6
Відшкодування орендарем витрат балансоутримувача: як обрахувати розмір? <i>Людмила Линник</i>	Екс-прес-відповіді	8	5
Пільги з орендної плати за користування державним та комунальним майном: що з 01.01.2023 р.? (лист Мінекономіки від 14.03.2023 р. № 3211-07/11185-09) <i>Людмила Линник</i>	Екс-прес-відповіді	12	8
Автоматичне продовження договорів оренди майна на час воєнного стану та приведення строку договорів до мінімального: у чому різниця? (коментар до листа ФДМУ від 26.07.2022 р. № 10-16-9742) <i>Людмила Линник</i>	Документи та коментарі	6	11
Коригуємо орендну плату на індекс інфляції (листи ФДМУ від 29.12.2022 р. № 10-16-19949 та від 26.08.2021 р. № 10-16-19614) <i>Алла Головка</i>	Довідкова інформація	3	30
Стипендіальне забезпечення, інші виплати студентам			
З 01.01.2023 р. підвищено розміри соціальних стипендій для дітей-сиріт <i>Алла Головка</i>	Екс-прес-відповіді	1-2	6
Соціальні стипендії: знову зміни в порядку призначення (коментар до постанови КМУ від 16.12.2022 р. № 1496) <i>Алла Головка</i>	Документи та коментарі	3	12
Стипендії та інші виплати особам, що навчаються: правила оподаткування-2023 <i>Людмила Балла</i>	Довідкова інформація	1-2	30
ІНШІ ПИТАННЯ			
Інші питання			
Перелік матеріалів, опублікованих у газеті «Бухгалтерія: бюджет» у IV кварталі 2022 року	Довідкова інформація	8	27

Б